

AGORA

La Trona

Àgora Cultural, amb la Fundació Amics dels Orgues de les Valls d'Andorra com a secretariat, ha acabat l'any 2005 amb un doble homenatge a dos personalitats del món musical d'Andorra, amb trajectòries molt diferents però complementàries i amb un punt en comú: la passió per la pedagogia.

Pot ser el moment de reflexionar quina educació musical ofereix Andorra als nens i nenes del país. Si és que podem obrir portes a noves propostes o cal conformar-se amb els criteris de l'oferta actual. Quines són les possibilitats de convalidació d'estudis amb l'estranger, i si realment es fa tot el possible des de les institucions responsables per donar la millor qualitat i oferir els millors mitjans per la formació musical dels nostres nens i adolescents, en un moment de la seva vida irrepetible i ple de sensibilitat.

Amb unes institucions que tenen majoria d'edat, d'altres adolescents però amb una bona trajectòria, i unes altres de molt més recents però que són un bon indicador de la inquietud musical de la nostra societat, un punt queda en qüestió: on i quan ha de començar l'educació musical? Senzilla resposta, encara per convalidar-se amb compromís de tots els polítics i responsables de l'educació en general a l'Escola, en igualtat de condicions i en paral·lel amb les altres disciplines. Andorra, canta!

908
(And)
(05)
AC

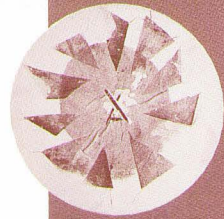
AGORA
CULTURAL

Portada
Dolors Bellera
 Foto: Jordi Pantebre

Portada
Gerard Claret
 Foto: Jordi Pantebre

ÀGORA

FUNDACIÓ AMICS DELS ORGUES DE LES VALLS D'ANDORRA
 ASSOCIACIÓ GRUP DE CREACIÓ - LA XARRANCA
 ASSOCIACIÓ D'ESCRITORS DEL PRINCIPAT D'ANDORRA
 ASSOCIACIÓ SOCIOCULTURAL AVERROES
 CENTRE DE LA CULTURA CATALANA
 CERCLE DE LES ARTS I DE LES LLETRES
 CINECLUB DE LES VALLS
 ESBART SANTA ANNA
 FEDERACIÓ ANDORRANA DE FOTOGRAFIA
 PROMODANSA
 SOCIETAT ANDORRANA DE CIÈNCIES
 VELLES CASES ANDORRANES

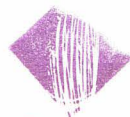
AQUESTA PUBLICACIÓ RESTA OBERTA A TOTS ELS SUGGERIMENTS I COL·LABORACIONS (MITJANÇANT OPINIONS, ARTICLES O D'ALTRES FORMES) DE TOTS ELS SEUS LECTORS. ACTUA COM A CONSELL DE REDACCIÓ DE LA REVISTA ÀGORA CULTURAL. PODEU ENVIAR ELS VOSTRES ESCRITS, DEGUDAMENT SIGNATS, A LA SECRETARIA DE L'ENTITAT, PER CORREU: Centre Cultural La Llacuna, carrer Mossén Cinto Verdaguer, 4 - AD 500 - Andorra la Vella.

Govern d'Andorra
 Ministeri d'Afers Exteriors,
 Cultura i Cooperació

Consell de redacció: Àgora Cultural
 Secretariat: Fundació Amics dels Orgues

Disseny i maquetació: Pilar Monge
 Producció gràfica: ARA Disseny®
 Impressió: Grafinter

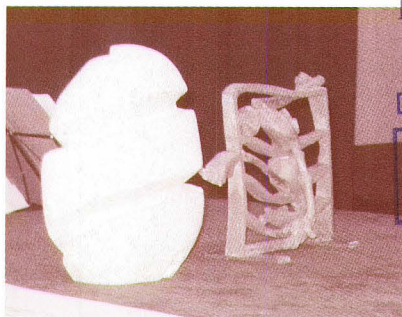

INSTITUT RAMON MUNTANER
 Fundació privada dels Centres d'Estudis
 de Parla Catalana
 Mas de la Coixa,
 Rotonda Eix de l'Ebre, N-420 s/n
 43770 Móra la Nova
 CIF: G-43725233
 Telefon/fax 977 401 757

DL: AND/714/2003

SUMARI

PREMI ÀGORA	3
CAVE CANEM	10
POEMARI	15
CONCURS	16
FÒRUM	17
JOVES ARTISTES	22
VIATGES	24
TOCATS DEL BOLET	26
HOMENATGE	26
RETALLS	28
PAPIRUS	30
L'ODISSEA CULTURAL	31

INSTITUT RAMON MUNTANER

REGISTRE

DATA 13/02/08

ENTRADA

SORTIDA

Nº

Nº

Les dues escultures
lliurades als pre-
miats

Dolors Bellera i Gerard Claret

Acte d'entrega del premi Àgora Cultural 2005

Dolors Bellera i Gerard Claret

Per Ignasi Ribas Taléns,
secretari d'Àgora Cultural 2005

Distingides autoritats, estimats companys i amics, en nom d'Àgora Cultural agraeixo a tots els assistents la seva presència.

Excusem l'absència del M.I. Sr. Juli Minoves i Triquell, ministre de Cultura, del Sr. Pere Sementé, president del "Cineclub de les Valls", del Sr. Jaume Ramond, president de "Velles Cases Andorranes" i també del president de la "Fundació Amics dels orgues de les Valls d'Andorra" Mossèn Ramon

Sàrries, tots ells amb diversos compromisos que els han impedit d'estar avui amb nosaltres.

Amb gran satisfacció tinc el plaer de presentar l'acte de lliurament del Premi Àgora 2005, que enguany ha sigut atorgat a dos personalitats que amb el seu treball han contribuït al desenvolupament de la cultura musical andorrana.

Àgora Cultural, atorga el Premi Àgora 2005 a la Sra. Dolors Bellera i Piera, pel treball pedagògic desenvolupat durant més de 50 anys, i al Sr. Gerard Claret i Serra, per la seva trajectòria musical i per la promoció de la cultura musical dins i fora del Principat.

Els guardonats rebran com a record del dia d'avui un pergami signat per les dotze entitats que conformen Àgora Cultural.

També rebran dues escultures commemoratives realitzades pels artistes Mercè Ciaurritz i Joan Canal, guanyadors del Concurs d'Escultura convocat per Àgora Cultural el passat mes d'octubre.

Per l'acte d'avui, Àgora Cultural ha volgut convidar quatre persones properes als guardonats, amb la intenció que ens mostrin una perspectiva personal que ajudi a conèixer una mica més la faceta més propera, més humana dels premiats: El senyor Albert Font, la senyora Teresa Vidal, el senyor Antoni Morell i el senyor Jordi Albelda, en nom d'Àgora Cultural, gràcies per les vostres paraules i la vostra disponibilitat.

Gràcies també a l'hble. Sr. Albert Salvadó i Miras, conseller de Cultura del Comú d'Andorra la Vella, que molt amablement ha acceptat d'acompanyar-nos avui i que clourà l'acte.

Gràcies als professors que ens oferiran una petita audició d'un dels moviments del *Quartet de corda amb guitarra*, de Franz Schubert.

I gràcies igualment al senyor Esteve Vidal, secretari general del Govern, en representació del M.I. Sr. Juli Minoves i Triquell, a qui a continuació cedeixo la paraula.

Per Esteve Vidal i Ferrer, secretari general de Govern, en representació del ministre de Cultura

Digníssimes autoritats, senyores i senyors, bon dia a tothom.

Em primer lloc permeteu-me que excusi l'absència del ministre de cultura, senyor Juli Minoves, que no ha pogut assistir a aquest acte perquè es troba fora d'Andorra.

Em complau molt en nom del Govern d'Andorra participar en l'homenatge a la senyora Dolors Bellera i al senyor Gerard Claret, molt vinculats ambdós a la vida cultural del país i especialment al món de la música.

La cultura del nostre país s'ha construït en part gràcies al treball de les dones i dels homes que han desenvolupat al llarg dels anys una acció i un treball intens, com és el cas de les persones que Àgora Cultural homenatja avui.

Gerard Claret va néixer a Andorra el 1951. Des de l'inici de la seva activitat professional, fa mes de trenta cinc anys, la seva personalitat ha

estat rellevant en la seva doble faceta d'interpret i de pedagog.

És fundador, junt amb Albert Attenelle i Lluís Claret de l'Escola de Música de Barcelona, del Curs Internacional de Música de Vic i del Trio de Barcelona, amb qui té enregistrades obres de Beethoven, Mendelsson i Dvorak.

És director artístic del Festival Internacional de Música Narciso Yepes, Ordino-Principat d'Andorra.

L'any 1998, la Generalitat de Catalunya li va atorgar la Creu de Sant Jordi.

L'any 1993, va emprendre una etapa professional com a concertino/director de l'Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra (Onca).

Jordi Albelda, Eva Santamargarita, Sílvia Garcia i Tomàs Preibchs presentant l'audiçió.

Mercé Alegre, muller de Gerard Claret, els premiats i Alfons Miralles, espòs de Dolors Bellera.

El setembre del 2000 va fundar la Jove Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra (Jonca) que, com l'Onca, depèn de la Fundació Onca gestionada pel Govern d'Andorra i per la Fundació Crèdit Andorrà.

A Andorra, la figura de Gerard Claret i la del seu germà Lluís s'associen popularment a la figura del mestre Pau Casals del qual van ser alumnes, així com a la posada en marxa de l'Institut Andorrà d'Estudis musicals.

La senyora Dolors Bellera ha estat tota la vida dedicada a la música, en un primer moment com a concertista de piano i després impartint classes a molt jovent del país.

Hem d'entendre la cultura d'Andorra no com un procés passiu de dipòsit o de decantació d'uns valors, actituds i símbols que van passant de generació en generació, sinó que l'hem d'entendre respecte al present i com a repte per al futur.

Amb sinceritat, des del Govern ens afegim a aquest acte i felicitem les persones que n'han estat mereixedores. Moltes gràcies.

Albert Salvadó
Conseller delegat
de Cultura del
Comú d'Andorra la
Vella

De vegades...

De vegades busques coses i, altres vegades, te les trobes sense cercar-les. Això és el que avui ocorre, perquè les dues persones a qui s'atorga aquest premi Àgora Cultural són conegudes per mi i, a més, han tingut alguna cosa a veure amb la meua vida.

D'una banda el Gerard Claret que té, justament, la mateixa edat que jo. Ambdós vam néixer l'any 1951 i ambdós corriem per aquests camps d'Andorra quan érem vailets.

Recordo que el meu pare parlava del pare del Gerard, el senyor Claret, l'"Home de les Neus", amb admiració. En certa ocasió van anar plegats al sud de França, no recordo la ciutat, i van assistir a una actuació de Pau Casals. En acabar, el senyor Claret li va dir al meu pare que anirien als vestidors i que li presentaria al gran músic, perquè ell es bellugava per allà com si fos casa seva. I així va ser. El meu pare va tornar entusiasmat amb un programa signat per Pau Casals i explicant que l'havia conegut i que... i que... i que...

Jo em sento molt honorat de ser aquí, malgrat que el fet és circumstancial i a causa de la coincidència que ocupo el càrrec de Conseller de Cultura del Comú d'Andorra la Vella, perquè sempre que veig que un andorrà traspassa les fronteres i triomfa més enllà, l'orgull se'm dispara. I en aquest cas, amb el Gerard Claret, no cal ni dir-ho. No és gens fàcil aconseguir-ho i mereix la meua admiració. Però també em sento honorat perquè hem aconseguit recuperar-lo per al nostre Institut d'Estudis Musicals. Puc anunciar, dignament, que a partir d'aquest mateix mes, en Gerard Claret torna a formar part del cos de professors de l'IAEM. Les meves més sinceres felicitacions per aquest

premi. Em sento molt i molt orgullós de ser aquí, acompanyant-lo.

Pel que fa a l'altra premiada, la Dolors Bellera, haig de dir-li que dels mil cinc-cents alumnes que ha tingut, mil quatre-cents noranta-nou li van sortir bé i un de dolent. El dolent sóc jo, evidentment. Però ara li haig de fer una revelació que possiblement la deixarà perplexa. Gràcies a ella jo vaig canviar la meua forma d'escriure.

M'explicaré: Durant tres anys vaig rebre classes de piano d'ella, fins que vaig aprendre què era la musicalitat de la frase. A partir d'aquell moment, vaig entendre que cada paraula té el seu lloc, no tan sols en funció de les regles gramaticals, sinó en funció, també, de la sonoritat que pot imprimir a una frase. De la mateixa manera que les lletres tenen el seu valor quan es tracta d'una frase dramàtica, tendra, d'amor... I ella va ser qui m'ho va ensenyar.

Aquest és un senzill exemple, i el més petit, del que ella ha fet amb els seus alumnes i de la passió que posa en el seu treball. De manera que, suposo, ara ja podreu comprendre l'immens plaer i la immensíssima satisfacció que representa per a mi cloure aquest acte, amb dos premiats de l'alçària i de la categoria que tenim.

I com que no vull allargar-me, faig ús de la facultat de cloure aquest acte i decideixo no cloure'l. Per què? Perquè un acte d'aquestes dimensions sempre restarà obert, viu i present dins del meu cor.

Resti, per tant, obert per sempre més! I felicitats als premiats!

Programa de l'acte de lliurament Premis Àgora 2005 Àgora Cultural

19 de desembre de 2005

Centre Cultural la Llacuna, sala d'actes, a les 13,15h.

Presentació: Sr. Ignasi Ribas Taléns, Secretari d'Àgora Cultural

Parlament M.I. Sr. Juli Minoves i Triquell, Sr. Esteve Vidal, en representació.

Parlaments: Sr. Albert Font, i Sra Teresa Vidal,

Lliurament del Premi Àgora a la Sra. Dolors Bellera

Parlaments: Sr. Antoni Morell i Sr. Jordi Albelda,

Lliurament del Premi Àgora al Sr. Gerard Claret

Cloenda: Hble. Sr. Albert Salvadó i Miras

Audiçió Quartet amb guitarra

Franz Schubert: Quartet per guitarra, dos violes i violí

Moderat

Jordi Albelda, violí

Eva Santamargarita, viola

Sílvia Garcia, viola

Tomàs Preibchs, guitarra

Parlament de l'acte de lliurament del premi Àgora Cultural a Dolors Bellera

Per Albert Font Massip

És per a mi un honor, i així doncs un plaer, tenir la paraula en aquest acte d'agraïment a la Dolors Bellera en l'ocasió dels seus 50 anys de docència. No sé si trobaré les paraules escaients per a significar tot el que m'inspira aquest fet, i segurament que la meva elocució pot mancar de brillantor, però no mancarà de sinceritat.

Des de la meva primer infantesa, la Dolors Bellera és, primer que res, la mare del meu entranyable amic Alfons Miralles. No recordo quan ens vàrem conèixer amb l'Alfons, possiblement teníem tres o quatre anys i tant ell com jo mateix podem assegurar que mai s'ha trencat ni torçat mínimament aquesta amistat, que contribueix a fer homes uns infants. Des de sempre sé que moltes de les qualitats de l'Alfons li vénen de la seva mare.

Anys més tard, la Dolors ha estat la meva professora de música, i per corol·lari l'hi represento ser un dels seus nombrosos alumnes, possiblement un dels menys treballadors, per la meva dissort. Tanmateix, aquells temps, aquelles ocasions d'estar junts fent música i parlant essencialment de música, m'han permès copsar el valor i el privilegi d'haver tingut i continuar tenint, en altres àmbits, un mestre i un exemple com la Dolors.

No es pot ser bon músic sense ser bona persona; Cervantes deia que on hi ha música, el diable no hi pot estar. Tampoc hi ha lloc per la maldat, la ignomínia o la roïnesa. A casa de la Dolors i gràcies a ella hi ha música des de sempre.

En tota justícia, s'ha d'agrair sempre qui contribueix a fer millors les persones, i millor la societat. La Dolors ho ha fet cada dia, durant cinquanta anys. I continua fent-ho, per molts anys més. En tota justícia, també i sobretot,

Dolors Bellera als 20 anys

s'ha de lloar la persona que ens obre els ulls a noves facetes de l'art, que ens aparta del microcosmos mostrant-nos bocins del paradís. Mil cinc-cents alumnes poden testimoniar-ne, així com llurs famílies i amics.

L'amor per la música és l'únic plaer sensual que no pot crear vici, però el treball n'és el sèsam. Quants esforços qualitatius d'adaptació a l'alumne requereix l'ensenyament artístic? Dit més prosaicament, quantes falses notes ha sentit la Dolors durant la seva vida, sense perdre mai la gentilesa, la simpatia, la seva dolçor junta amb l'eficàcia pedagògica? Quantes frases, paraules, gests ha necessitat efectuar cada dia, per esculpir i obrir els esperits als secrets de la música mitjançant la tècnica del teclat... Sempre, en cada instant i per cadascun dels seus privilegiats deixebles, ella ho ha fet amb plaer, personificant aquesta necessària comu-

Dolors Bellera al piano de casa seva a l'actualitat

nió entre l'alumne i la música que fa que la seva pedagogia és, en si mateixa, un art. Ben segur que Bach, Mozart, Beethoven i tots els compositors que avui tenim confinats en un Olimp es sumarien a tots nosaltres en aquest acte d'agraïment. Perquè ells han estat humans, i des d'allà on estiguin, saben valorar l'honestedat, la dedicació i l'admiració comunicativa que la Dolors professa a llurs creacions. Qui millor que ells pot constatar el rigor, el sacerdocí d'humilitat d'aquesta admirable professora de música, demostrant així, ja ho sabem, que és una ànima musical que fa de professora...

La veritable persona generosa crea ella mateixa les ocasions per a poder oferir. I és només en aquest àmbit que la música ha estat un pretext, per a la Dolors Bellera. Efectivament, la música li ha estat el millor dels "pretextes" per a lliurar-nos el que a la fi ha estat i continua sent un model de generositat en tots els sentits.

Podríem parlar molt i molt per intentar palesar el reconeixement i el respecte que tots tenim per la Dolors. Però noto que les meves paraules es queden curtes. Per molt ben agençades que intento que siguin, només representen ser un art gràfic, per essència insuficient quan es tracta de parlar de música, de generositat, ja ho hem dit... En resum: de grandesa, i en el que a mi respecta, d'agraïment.

Per molts anys, professora, artista. Per molts anys, Dolors, i moltes gràcies.

Albert Font i Teresa Vidal

Per Teresa Vidal
Professora de música

La Dolors Bellera no necessita presentació. Més de 1.500 alumnes han passat per les seves classes i d'ells una bona colla ja es dediquen professionalment a la música, alguns en la docència i d'altres com a concertistes.

La Dolors, escaldenca de pares catalans, va començar a estudiar música als set anys amb en Mossèn Comes, organista de la Catedral de la Seu d'Urgell, que fou un gran músic i que li deixà una petjada molt profunda, ja que des d'aleshores ha estat una enamorada de J.S. Bach. Era una època en què la vida al Principat no era fàcil, a causa de les comunicacions força complicades. La Dolors havia de baixar a la Seu d'Urgell dos cops per setmana per assistir a les classes de piano, i només va ser possible grà-

cies a la seva tenacitat i al suport dels seus pares, Joan Bellera i Magdalena Piera.

A catorze anys, aconsellada per en Josep Comes i el mestre Taltabull es va dirigir a Barcelona i va estudiar amb el compositor i pianista Jaume Padrós, professor de l'Acadèmia Marshall, que fou un gran impulsor del coneixement de la música contemporània a Catalunya; als seus concerts sempre hi incloïa obres d'autors contemporanis com ara Shoënbërg, així com composicions pròpies. Quan el mestre Padrós se'n va anar a París i més tard a Alemanya, li va recomanar que anés amb la senyora Mercè Roldós, pianista i professora també de l'Acadèmia Marshall, amb la supervisió del senyor Marshall. De la senyora Roldós en recorda la seva gran força i optimisme, i la seva gran il·lusió l'impulsava a estudiar de valent. La senyora Roldós va ser més tard nomenada, per la prestigiosa pianista Alicia de Larrocha, directora de l'Acadèmia Marshall.

Va estudiar solfeig amb la senyora Júlia Albarreda, i música de cambra amb el mestre Marià Perelló, violinista, de qui recorda les llargues estones que passaven tocant plegats, ja que sovint feien les classes a casa seva a causa del seu delicat estat de salut. Va estudiar composició amb el gran mestre Xavier Montsalvatge, envers qui sent una gran admiració. Sempre diu que era formidable aprendre composició amb ell. De tots ells en guarda molt bons records, havent-se sentit en tot moment molt afortunada d'haver pogut estudiar amb pro-

fessors d'aquesta gran qualitat humana i professional, els quals foren per ella una inesgotable font d'inspiració i que per damunt de tot li van fer estimar la música.

En acabar la carrera el curs 1957-58, va rebre el Primer Premi amb distinció i felicitació del jurat.

A disset anys va començar les pràctiques de professorat a la mateixa Acadèmia Marshall sota la supervisió de la senyora Roldós, que li va vaticinar que seria una gran professora, i des d'aleshores ja no ha parat mai de treballar. Ara fa cinquanta anys que dóna classes. El 1980 va entrar a l'Institut Andorrà d'Estudis Musicals. El senyor Bergnes, que en va ser el Director, li va encarregar el primer programa de piano.

Vaig conèixer la Dolors l'any 1981 quan vaig venir a treballar al conservatori d'Andorra, i des del primer moment vaig apreciar la seva qualitat humana i la seva incansable dedicació envers els alumnes. Ha tingut de sempre una gran capacitat per transmetre la seva il·lusió per la música, sent una gran pianista que ha dedicat la seva vida a la docència.

Sense la Dolors la història musical d'Andorra no seria la mateixa. Ha estat una enamorada de la seva professió i tots els seus alumnes, encara que no es dediquin a la música, han après a estimar-la profundament.

La Dolors no ha buscat mai notorietat, i repeteix incansable que la millor recompensa és la lloança dels seus alumnes.

Unes paraules d'agraïment per Dolors Bellera i Piera

Voldria agrair a Àgora Cultural, la distinció que m'han concedit per la meua trajectòria professional com a professora de piano al llarg de 50 anys. Aquesta només ha estat possible gràcies al suport incondicional dels meus pares, professors i de tota la meua família. Ells sempre m'han fet costat i animat. També voldria agrair als dos ponents, la professora Teresa Vidal i el doctor Albert Font, per les seves paraules i la seva gran amistat.

Dolors Bellera tocant el piano de cua en un concert amb orquestra, a la festa del Dia de la Música (21-6-1989)

Voldria, en especial, retre un homenatge particular al meu primer professor, Mossèn Josep Comes, ja que va ser ell qui em va obrir, amb gran generositat, la meravellosa porta de la música. Entre els nombrosos records entranyables, rememoro la gran quantitat de vegades que, en acabar la classe, tocàvem a quatre mans les obertures de totes les òperes de Mozart, sense adornar-nos del temps que hi passàvem.

Mossèn Comes era un excel·lent organista, i jo assistia de vegades als seus assaigs a la catedral de la Seu d'Urgell. Dins d'aquell marc incomparable, quedava força impressionada pels sons i la musicalitat extraordinària de l'orgue.

També recordo un diumenge en què el meu pare va invitar, per una visita a la central hidroelèctrica d'Escaldes, a Mossèn Comes i el cor infantil que havia format. Després de la visita i en agraïment, els va fer cantar dins la sala de màquines que estaven aturades al ser festa, la balada gallega *Negra Sombra*, del meravellós poema de Rosalia da Castro. Per als espectadors, per als meus pares, per als dos vigilants i

Dolors Bellera amb el seu gos fotografiada per la seva professora de piano.

per a mi mateixa va ser molt punyent i emotiu sentir enmig de totes aquelles màquines, les veus d'aquells infants.

Mossèn Comes, a més d'un gran músic, va ésser una persona molt bondadosa, generosa i modesta que em va marcar profundament.

Acte de lliurament del premi Àgora Cultural a Gerard Claret

Per Antoni Morell

Al Gerard i a la Mercè

M.I. Sr. Ministre, Sr. Conseller de Cultura, Sr. President, Sr. Gerard Claret, amigues i amics:

Vas demanar-me, de manera immerescuda per la meva part, que lligués mots, o en tot cas que ho assagés, per presentar una personalitat tan polièdrica, i ho dic ben palesament, davant de l'absurda societat globalitzadora on tothom ha de ser només una "cosa", on la persona humana i els creadors tenen totes les possibilitats de ser fotocopiats, i dic bé, només "una cosa". No és el teu cas, Gerard Claret, amb deu anys menys que jo, i amb sons, corxeres i semicorxeres, d'excel·lencional qualitat.

Jordi Albelda i Antoni Morell

No es tracta aquí de llegir i rellegir "currículums" professionals, per altra part coneguts arreu del món. És un dels nostres andorrans internacionals, i això per a un poble-Estat, és importantíssim.

A mi, però, sempre m'han deixat astorat i bocabadat els dos aspectes fonamentals del nostre guardonat per Àgora 2005: dues màgies, dues situacions humanes, morals, creatives i intel·lectuals que es matrimonien en una osmosi sense

esclètxes. Gerard Claret és un acurat, sensible, rigorós i creatiu intèrpret. I quan jo el veig que interpreta, torno a creure en la *poiesis* grega. Aquell poble, els grecs, els nostres padrins, ho tenien molt clar. Per a ells, l'home "tocat" per la *poiesis*, era la persona que creava. És la seva obra que justifica el qui interpreta, crea i produeix. I en aquest sentit, la *poiesis* s'oposava a la praxis.

D'ací que Gerard Claret, home de la *poiesis*, es justifica per la seva enorme i inabastable creació interpretativa. És un home que, quan interpreta Bach, fa néixer emoció, commou. Transmet veritat, Gerard Claret quan interpreta Pau Casals, Schubert, etc. Com si marxés darrera de corxeres i dels sons i dels sons... Ai, Senyor! Però, endemés, Gerard Claret té una necessitat gairebé visceral, és a dir, cerebral, d'ensenyar. Gerard Claret és un pedagog d'emocions, de sentiments, de rigors, de disciplines, d'escriptures. L'art és rigor i disciplina. La inspiració és el talent. Però, aquest, sense treball, res de res...

I aquesta pedagogia és concreta amb i en

Concert dels germans Claret (11-9-1979)

l'ONCA. Amb i en Andorra. En escoles de música. I tot això, amb sentit corporatiu i solidari i comunitari. Director artístic, concertino director, i també d'altres coses...

Ja sé que no sóc ningú, certament, però m'agradaria que un dia escrivís en i amb música, alguna cosa d'Andorra. Ell m'ha dit, moltes vegades, que no era compositor. Jo tampoc sóc escriptor, i mirin...

En nom d'Àgora, em plau dir-li, Gerard Claret, endavant. Ompli de música, de creativitat el

Gerard Claret al concert de Meritxell

nostre i seu país, Andorra. I creï escola, que és el que fa dia a dia, d'interpretació a interpretació. A voltes, quan dirigeix o "recrea" tanca els ulls. La vida se li'n va i li retorna pels ulls i per les prodigioses mans. Això és la música! Aquest, per a mi, és Gerard Claret, guardonat aquest any per Àgora 2005.

La teva vida té ritme, melodia i harmonia, la síntesi d'una de les arts clàssiques, la Música.

Text llegit a l'ocasió del lliurament del Premi Àgora 2005 al Sr. Gerard Claret, a la Sala del Comú d'Andorra la Vella, a les 13:30 hores del dia 19 de desembre del 2005.

Tenia jo divuit anys ...

Per Jordi Albelda

Tenia jo divuit anys quan vaig haver de buscar professor per poder continuar estudiant violí. Va ser al Curs internacional de música de Vic, a l'estiu, on vaig conèixer Gerard Claret. Em va impressionar la forma de tocar i sobretot la forma d'explicar, amb tota mena d'exemples i de comparacions que el mestre utilitzava.

Semblava que era una persona inaccessible i difícil d'abordar. Tot al contrari. Tant jo com tots els meus companys d'estudi coincidim en què és sobretot una persona plana i amb un gran sentit de l'humor. Humor que sempre comparteix amb la persona de la seva vora a qui recolza i aconsella en moments difícils, la Mercè Alegre.

He compartit amb el Gerard instants que segur que recorda amb nostàlgia i alegria, com quan vam col·laborar en la formació de l'Orquestra Nacional d'Andorra. Va ser un principi il·lusio-

Ignasi Ribas i Gerard Claret

nador i gratificant que em va permetre treballar amb una persona que més que cap altra cosa era això, persona. La seva manera d'afrontar els problemes que anaven sorgint en aquests principis i sobretot la il·lusió que sempre posa en tot, s'encomanen als músics, i crec que el dia de la presentació vam gaudir d'un concert inoblidable per a Andorra i per a tots els amants de la música.

Del currículum de Gerard Claret poques coses es poden afegir al que ja està escrit en innu-

merables programes de mà dels seus concerts. Jo destacaria la seva elecció com a director de l'Escola Superior de Música de Barcelona, una de les tasques més difícils de la seva carrera. Durant cinc anys ha hagut d'idear i després posar en marxa un projecte que segur que li ha deixat bons amics.

Fa vint-i-cinc anys el Gerard va ser un dels fundadors de l'IAEM del comú d'Andorra la Vella, i així començava una de les taques més importants del mestre en aquest petit país dels Pirineus. És molta la gent que ha sortit amb una base musical sòlida per poder anar pel món amb la cara ben alta.

Com a músic no descobriré que és un dels màxims exponents andorrans que porta el nom d'aquest país pertot arreu. Crec que Gerard i el seu germà Lluís marcaran una època molt important en la història de la música andorrana, i que serà punt de referència per als músics andorrans. La seva llavor, tant com a intèrpret com a pedagog, és un bon puntal referencial per a molts.

La música a Andorra

Per Gerard Claret

Sovint em demanen la meua opinió sobre la situació de la música a Andorra. Més sovint encara, no deixo de fer-me preguntes sobre quin hauria de ser el futur d'aquesta situació, i en quina direcció hauria d'evolucionar.

Des de la meua perspectiva com a músic andorrà implicat en la interpretació, en la docència però també en la programació d'esdeveniments musicals, sempre he considerat, i no em cansaré d'insistir-hi, que hi ha hagut dos fets en la història d'Andorra que han provocat d'una forma radical un canvi profund en el panorama musical i, per extensió, en la cultura del nostre país.

Per tots els que hagin seguit de més o menys a prop la història musical d'Andorra en l'últim quart de segle, serà fàcil descobrir que estic parlant de la creació de l'Institut Andorrà d'Estudis Musicals del Comú d'Andorra la Vella i del naixement del Festival Internacional de Música "Narciso Yepes" d'Ordino. Miraré de donar la meua visió sobre quines han sigut les conseqüències de l'aparició pràcticament simultània d'aquests dos organismes i de tot el que va desencadenar la seva existència en relació a la vida musical.

L'IAEM, a través dels seus ensenyaments, ha vinculat durant tots aquests anys una quantitat ingent de famílies al món de la música. Els uns, estudiants de música, pels aprenentatges que hi rebien; d'altres, els pares, mares, avis, àvies i altres, per la seva proximitat i per les tasques de suport que han hagut d'acomplir.

En un altre aspecte, no menys important, el Festival d'Ordino va establir la connexió en viu entre el públic andorrà i els millors intèrprets i formacions de prestigi internacional, propiciant així mateix a Andorra primeres interpretacions en directe de moltes obres que només es coneixien a través d'enregistraments. Tot plegat, bàsicament del camp de la nomenada música clàssica, però també i força, de molts altres àmbits musicals com ara el flamenc, el

Gerard Claret, Narciso Yepes i Lluís Claret a la inauguració de l'Auditori Nacional. (20-9-1991)

jazz o la música popular. En compensació, molts d'aquests artistes han col·laborat en gran manera a divulgar el bon nom d'Andorra en els seus circuits internacionals.

Podem afegir que, més endavant, la Temporada de Música i Dansa d'Andorra la Vella també ha complert aquesta funció de divulgació.

Molta gent susceptible de desconèixer l'inici d'aquesta història, es podria preguntar el perquè de la ubicació a Ordino de l'Auditori Nacional. Podem dir sense cap dubte que l'existència del Festival a la parròquia, la necessitat de disposar d'un espai més ampli que l'ajudés a créixer i, sobretot, la implicació de Narciso Yepes en el projecte, van ser determinants. I en la meua opinió, sense voler desmerèixer cap altre indret, considero que aquest cúmul de circumstàncies ha suposat un gran encert, per haver donat a l'Auditori Nacional un prestigi que ha transcendit i de lluny les nostres fronteres, tant en l'aspecte

acústic com pel marc paisatgístic en el qual està ubicat.

Arribat a aquesta situació, haig de dir que com a violinista ja feia temps que tenia al cap el projecte d'una orquestra de cambra professional vinculada a Andorra.

Vist que ja teníem un Auditori Nacional, feia falta donar-li contingut, vestir-lo, i vaig pensar que era el moment de fer la proposta en ferm. Cal dir que, encertat el moment, vaig trobar les persones adients, situades en el lloc oportú. El projecte va ser molt ben rebut des de l'inici i va rebre tot el suport necessari tant per part del Ministeri de Cultura del Govern d'Andorra com de la Fundació Crèdit Andorrà. L'Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra ja té més de dotze anys d'existència i podem dir sense falsa modèstia que ha esdevingut un element de referència dins el panorama musical nacional i internacional.

No vull deixar de citar, en aquest punt, la crea-

Gerard Claret
tocant amb
l'ONCA

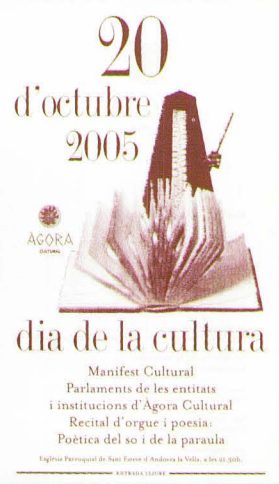
ció del Cor Nacional dels Petits Cantors, pràcticament al mateix temps que l'ONCA, també com a fet transcendent per a la cultura musical d'Andorra.

Bé, ja teníem un Auditori Nacional, una Orquestra Nacional i l'IAEM que, reconeguem-ho, feia funcions de conservatori de tot el país, i estava generant una pedrera d'un gran nivell i de molta ambició artística. Per tant, per pura lògica, s'imposava com a pas següent la proposta de crear una Jove Orquestra Nacional. Un cop més, la idea va ser plenament recolzada per les mateixes entitats que donen suport a l'ONCA, i la JONCA ja fa més de cinc anys que compleix la seva missió d'al·licient formatiu per a molts joves instrumentistes de corda. Amb la realització d'aquest projecte, la meua visió és que d'alguna manera es tancava el cercle que unia els dos fets inicials.

Ara bé, dit això, en què podríem dir que Andorra presenta un panorama musical envejable, la meua reflexió i preocupació, quan em situo en el meu paper de programador d'esdeveniments musicals, és la d'observar una mena de contradicció o de falta de connexió entre les persones vinculades a les tasques musicals pedagògiques, siguin en l'aprenentatge o en l'ensenyament, i les interessades en les activitats musicals que es programen arreu del país. Sempre serà relativament fàcil omplir una sala amb grans noms, això és ben lògic, però el millor símptoma de normalitat seria que molts altres actes musicals de format, diguem-ne, més senzill o més petit, també despertessin l'interès del públic, sigui per descobrir gent nova, en molts casos del país, o bé simplement pel seu contingut artístic.

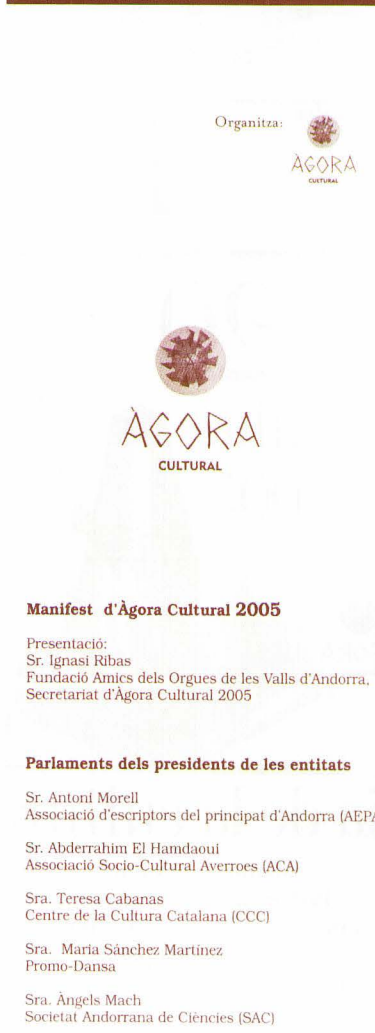
Tinc la sensació que no treballem prou bé en la direcció d'interessar i de renovar el públic que haurà d'assistir, en el futur, a les propostes que li oferim. Finalment, si aquestes propostes no aconseguen atraure gent, l'esforç que suposa organitzar-les deixarà de tenir sentit. Estem en un moment en què tot canvia molt ràpidament i crec que el format tradicional de concert que utilitzem ja comença a deixar de ser vàlid i demana renovació i imaginació.

Penso que ens toca, a tots els que continuem estant vinculats a les activitats musicals del país, reflexionar al voltant d'una taula sobre la nostra cultura musical, analitzant el present i preparant-ne el futur. |

Dia de la Cultura

2005

Organitza: AGORA CULTURAL

Patrocina: Govern d'Andorra
Ministeri d'Afers Exteriors, Cultura
i Cooperació

Poètica del so i de la paraula Recital de poesia i orgue

Els poetes:	la paraula i la música:
Joan Aguilar i Cla	Comprens...? "Catarsi" - Sonata en si bemoll major Manuel Narro (1729-1776)
	Soc amb tu Sordesa "Catarsi" - Sonata en sol major Benito Rico (?-1825)
Horacio Casimiro	Quatre petits poemes de "Do sonho a realidade" Meu espiritu vive isolado Descanso num descampado jardim Anoitece e sinto-me inofensivo Despintar o já pindado - Saeta IV Eduardo Torres (1872-1934)
Richard Imbernón Ríos	Para eso el paraíso "Muerto" - Peça simfònica Jose Maria Usandizaga (1887-1915)
Manel Gibert	Tardor "Quadern d'Arans" - Tiento de falsas Pablo Bruna (1611-1679)
Abderrahim El Hamdaoui	Sàhara - Fantasia Jehan Alain (1911-1940)
Teresa Colom	El ball "Com mesos de juny" - Xàcara Joan Baptiste Cabanilles (1644-1712)
Ignasi Ribas Taléns	Orgue i selecció poètica

Els poetes Richard Imbernon, Horacio Casimiro, Abderrahim Elhamdaoui i Manel Gibert amb Ignasi Ribas

Àgora Cultural Manifest cultural 2005

Àgora Cultural reuneix 12 entitats de molt diversos interessos en un objectiu comú: la convicció que la riquesa d'una cultura l'aporta la capacitat de diàleg i interrelació de les diverses persones que en ella conviuen.

Avui, des d'Àgora Cultural volem posar un èmfasi especial en el diàleg entre cultures, reivindicant la importància del fet de **saber escoltar**, com a pas necessari per la consolidació d'una **cultura específicament andorrana**, orgànica, coherent i conseqüent, interrelacionada i no fragmentada, i oberta.

Especialment, fem una crida als responsables i gestors de la cultura, tant del Govern com dels diversos comuns d'Andorra, perquè amb responsabilitat s'impliquin i facilitin la tasca cultural d'entitats com la nostra, sempre precària

Ignasi Ribas Taléns,
Secretari d'Àgora
Cultural
2005

de recursos, posant interlocutors oberts que, amb creativitat, sàpiguen escoltar sense prejudicis i treure profit de totes les propostes culturals, d'institucions públiques o privades. Per això, considerem necessari ampliar la capacitat de:

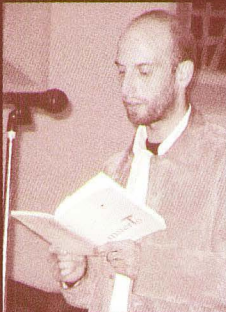
1. Escoltar amb visió de futur. No tinguem por d'imaginar i tenir com a model un *alter ego* de la cultura a Andorra, que sense renunciar a les tradicions, i evitant el plagi de temps passats aposti per una visió oberta a les aportacions d'altres cultures. Escoltar per entendre, entendre per enriquir-nos.
2. Escoltar amb una especial atenció els **infants i adolescents** i amb paciència i empatia, conscients que la seva problemàtica no és sinó un eco de la cultura en què viuen. Igualment, ensenyar-los a escoltar. Escoltar la riquesa que dóna la diferència, el contrast entre opinions i cultures com a font de coneixement, interrelació i respecte.
3. Ensenyar també els nens a **escoltar les arts**, sonores i plàstiques, la música, la literatura, ensenyar a escoltar imatges que estimulen la seva capacitat d'atenció i la seva imaginació. Hem d'expressar la ment, desenvolupar la creativitat per donar-los armes de futur. Cal armar la joventut amb recursos de diàleg.
4. Escoltar per aprendre a conèixer **noves perspectives**, per desenvolupar la capacitat de dubtar, d'optar per noves solucions.
5. En una realitat europea especialment sorollosa, intentem escoltar **la interferència cultural** com a vehicle d'enriquiment de la nostra cultura.
6. Escoltar i aprendre a trobar també **el silenci**, (no el silenci administratiu, que es sordesa) tan necessari per escoltar-nos a nosaltres mateixos. El silenci com a pàgina en blanc en què ens dibuixem.
7. Finalment, escoltar l'Andorra més ancestral, **la natura**, escoltar-la amb respecte, i deixar-la parlar a futures generacions, perquè en moments de crisi sàpiguen llegir el missatge que avui encara estem a temps d'escriure.
8. Escoltar, en resum, per crear llaços d'afecte i desenvolupar també la **capacitat d'amar**.

Juli Minoves,
ministre de
Cultura

Manel Gibert

Richard
Imbernon
Ríos

Horacio Casimiro i
Pere Miquel Fonolleda

Sàhara...

Quan m'han llençat al sàhara,
entre dunes i xardor
he begut del meu cor.
He fet sorgir arbres de les meves costelles
Per fer una mica d'ombra,
No tenia altre pa que el meu fetge
ni altre tendal
que el meu petit quadern

Quan m'han llençat a l'inferrn
sense pietat,
del fum de les seves flames n'he fet núvols
i dels meus versos pluja abundant.

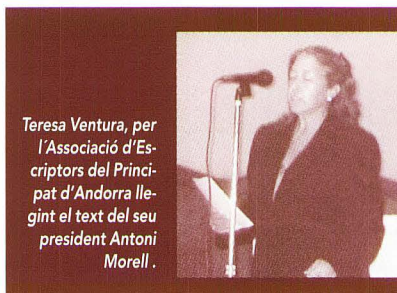
I quan m'han dit
- i les seves paraules son més amargues que un plor -:
deixaràs el teu poble
caminaràs sense bagatges
sense pa, i sense aigua,
més enllà dels mars i les muntanyes
allà on s'acaba el desert.....
he posat el petit riu del meu poble,
els jardins, la lluna i el sol
dins del meu cor.

Llavors una altra veu havia surgit de la sorra:
Fins quan somies nen somiador
de pau i d'escalf,
en braços d'una dona glaçada ?
la vella Roma no vol ser ta mare
ni li agrada
el teu nom ni el teu tarannà.

Roma ? ...només una papallona de neu.
I el mont del Sinai no és pas Serra Nevada,
ni tu ets Abraham per reclamar a Déu,
una ciutat somiada.

Abderrahim Elhmdaoui

La cultura no té data de caducitat

Teresa Ventura, per
l'Associació d'Es-
criptors del Princi-
pat d'Andorra lle-
gint el text del seu
president Antoni
Morell.

Enguany, a l'Associació d'Escriptors hem pensat que seria bo recordar i recordar-nos que la cultura —almenys el que entenem per cultura, que no és altra cosa que la persona humana escrita, reflexionada, recreada, fotografiada, sola o en comunió amb altres persones o amb

altres espais— no té data de caducitat. És a dir, no es corromp ni es podreix.

La cultura neix amb i a partir del ser viu. La cultura no és un producte que es pot extingir, o treure de la circulació. La cultura és vida, i la vida—alguns ho fan!— no es pot anorrear, oblidar o matar.

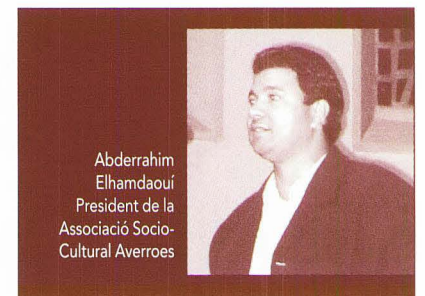
La cultura és el poble i, aquest, és una munió de persones, no pas d'individus, de gent o de masses enfebrades. La cultura és la fam per llegir, per admirar, per escoltar, no pas per reproduir, sinó per recrear.

La cultura és ètica i estètica, força, rigor i disciplina intel·lectuals, i estimació envers la saviesa, el repte més important per als ben nascuts.

Els mass media, les televisions, els tertulians, moltes vegades, a Déu gràcies, passen. Però el treball de l'artista, de l'escriptor, del pensador, del músic, o fins i tot la mirada dels vells i velles del poble, romandran per sempre més si no tenen data de caducitat.

A Andorra, la cultura, com sempre ha estat, ha de néixer de les sàvies arrels del poble. Els focs d'encenalls de les institucions, com menys, millor. I el que demanem, ben respectuosament, dels responsables polítics del nostre país, és que sàpiguen distingir entre cultura amb data de caducitat i la que neix de la profunda arrel del nostre petit poble, identitari i universal i, per això mateix, sense data de caducitat. Gràcies! |

El poder de la cultura

Abderrahim
Elhmdaoui
President de la
Associació Socio-
Cultural Averroes

La cultura influeix activament en els moviments de la societat. La cultura reflecteix la consciència social, és l'estructura dels valors, creences i principis d'una societat i és, tanmateix, l'ex-

pressió de la ideologia de l'estat o de les comunitats i classes socials en la seva homogeneïtat i diversitat. La cultura és un poder des de tots els punts de vista. El paper que juga i la seva decisiva influència, sigui en el sentit positiu o negatiu de la paraula, és un fet innegable. No hem d'oblidar els rols negatius que poden jugar alguns blocs culturals tradicionals o conservadors quan es resisteixen als corrents del progrés en l'àmbit del pensament i de la creativitat humana. Sempre hi ha hagut lluites i confrontaments ideològics entre els valors del tancament i els de l'obertura i el progrés. Si la cultura té, doncs, un poder determinat,

hauríem de saber primer que significa la paraula "poder". S'ha de reconèixer, d'entrada, que el terme "poder" té moltes vegades uns sentits que poden semblar sobretot negatius. Associar-lo a la cultura pot obrir el camí a una mena d'ambigüitat si no aclarim abans quina mena de poder hem d'associar a aquesta.

El mot "poder" és una paraula antiga que significa, d'una banda, força, influència, i d'una altra, obligació, opressió, i, finalment vol dir prova i argument.

A partir d'aquests diversos sentits del mot "poder", podem dir que el poder de la cultura és aquell que té el sentit d'influir i guiar una

societat mitjançant l'argument del coneixement obert, que accepta i respecta sempre les diverses estructures culturals coexistents.

Podem dir, per últim, que el poder és coneixement i la cultura és també coneixement. No hi ha poder sense coneixement ni tampoc hi ha coneixement sense poder.

D'altra banda, cap cultura és pura. Un gran pensador havia dit un dia que tota cultura és un bricolatge i que una gran cultura és un bricolatge reeixit. Crec profundament que a hores d'ara, la nostra societat disposa de tots els elements necessaris per fer, ben fet, el seu gran bricolatge cultural. |

PRESENTACIÓ DE PROMODANSA DIA DE LA CULTURA 2005.

ESGLÉSIA DE SANT ESTEVE.

ANDORRA LA VELLA 20 D'OCTUBRE DEL 2005

Lydia
Magallon,
representant
de Promodansa

L'any 2003, va néixer una nova associació cultural sota el nom d'"Associació d'arts i danses PROMODANSA".

Els seus objectius quedaven reflectits en els estatuts de constitució i deien textualment:

"L'associació tindrà per objecte la promoció, la formació i la projecció de tota mena de manifestacions de danses, entre altres:

- fomentar i impulsar la promoció de projectes, programes i activitats tendents a millorar la qualitat de l'ensenyament de la dansa.
- Gestionar davant dels poders públics les mesures tendents a la regulació i ordenació de l'ensenyament de la dansa.
- Impulsar la col.laboració i l'intercanvi amb altres entitats nacionals i estrangeres que participen en activitats similars.
- Convocar i organitzar trobades, jornades, congressos, conferències i qualsevol tipus de manifestacions d'interès en l'àmbit de la divul-

gació i l'aprenentatge de la correcta pràctica de la dansa.

e) Organitzar i participar a cursos, cursets, espectacles, festivals i qualsevol tipus de manifestacions d'interès en l'àmbit de la difusió de la dansa.

Basats en aquests objectius hem estat fins a dia d'avui mantenint converses amb els ministres responsables fins ara de la cartera de cultura, amb els Cònsols i consellers de cultura d'algunes parròquies que havien manifestat interès per la dansa alhora que buscant ocasions perquè tots els interessats per la dansa poguessin acostar-se als diferents espectacles que s'organitzen al país, poguessin acostar-se als grans ballarins que ens han fet somniar amb les seves prestacions magnífiques, i tinguessin ocasió de practicar la dansa sota la direcció d'alguns dels millors professors d'Europa i Amèrica.

Però un dels grans reptes de la nostra associació és el desenvolupament de l'escola professional de dansa per poder oferir un ensenyament de qualitat reconegut per escoles superiors de dansa, amb una pedagogia moderna en els diferents nivells, tant de pràctica amateur com de formació professional. Aquesta escola hauria de participar en l'educació integral dels joves i dels nens que hi estudiessin, a través de la promoció en totes les seves activitats de valors com poden ser el gust pel treball i la disciplina, el respecte de la pròpia persona i dels altres, el rigor, la companyonia.

I com que no només de dansa viu la persona caldria que s'hi promogués el creixement personal de cada individu amb el treball de totes les arts i la cultura, potenciant globalment l'ex-

pressió artística dels alumnes en tots els vessants de l'art.

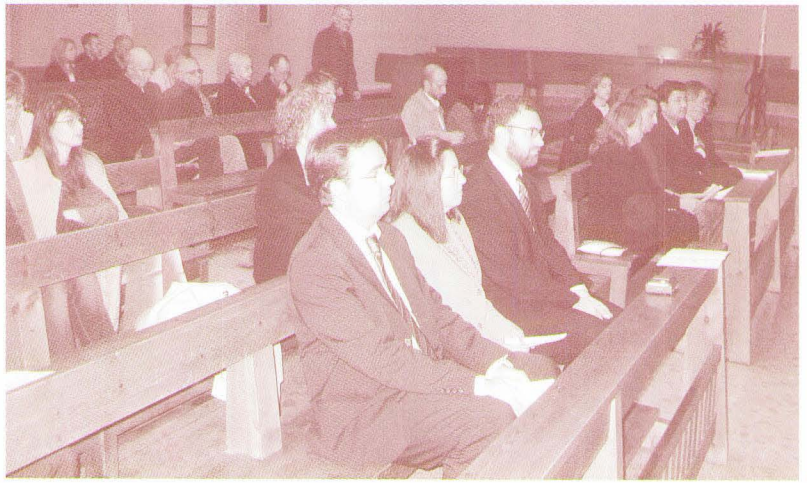
Evidentment, i per tal que pugués tenir la corresponent homologació internacional hauria de tenir una programació seriosa, adaptada a les diferents etapes del desenvolupament dels alumnes durant el curs acadèmic.

Aquest somni nostre s'ha aconseguit amb la música al nostre país. Demanem el reconeixement de la dansa i de la seva dignificació. No pretenem que tots els alumnes en surtin ballarins professionals. Tal vegada alguns aconseguiran ser-ho fora d'Andorra o en una futura Companyia de Ballet d'Andorra, un altre bon ambaixador del nostre país!!!!. Amb un treball ben fet i engrescador també s'aconseguirà formar bons espectadors, amb criteri, ciutadans que sentin plaer per la feina ben feta, per les coses belles i harmonioses, per la convivència, que siguin més cultes i sensibles i per tant potenciarem una societat més responsable i respectuosa, més implicada amb tots els afers ciutadans.

Creiem sincerament que aquest projecte és una bona proposta pel nostre país.

Ara només cal que tots aquells col.lectius que d'una manera o altra viuen la dansa s'ho creguin, es trobin i que puguem començar plegats a posar les bases que facin que això que avui només és un desig pugui materialitzar-se en un futur no massa llunyà.

De moment i mentre això no passi, nosaltres des de l'"Associació d'arts i danses PROMODANSA" continuarem organitzant cursets, trobades, conferències i sortides culturals. La il·lusió i l'ànim no ens deixaran mai! |

Per una cultura cada dia més oberta, més plural

Àngels Mach,
presidenta de
la SAC

En nom de la Societat Andorrana de Ciències, és una satisfacció poder celebrar aquest Dia de la Cultura, que les entitats que formen Àgora Cultural vam decidir remarcar anualment des de l'any 2000, i s'ha anat perpetuant mitjançant la lectura del Manifest Cultural per cadascuna de les entitats que han detingut el secretariat de la plataforma: l'Associació d'Escriptors del Principat d'Andorra (2000), la Societat Andorrana de Ciències (2001), el Cer-

cle de les Arts i de les Lletres (2002), l'Associació de Creatius La Xarranca (2003), l'Esbart Santa Anna (2004), i enguany la Fundació Amics del Orgues de les Valls d'Andorra.

Àgora Cultural va néixer a les darreries de l'any 1998 per tal de dur a terme algunes activitats conjuntes, conèixer-nos més les persones que formem part d'entitats culturals del país i donar-nos suport mutu quan calgui, i ser un interlocutor davant les institucions, com una federació d'entitats culturals.

Des d'aquell primer any 1999 en què el Centre de la Cultura Catalana va assumir el secretariat, ha anat sent itinerant, cada any a mans d'una entitat diferent. De les 6 entitats fundadores (ACLX, AEPA, CCC, CALL, Federació Andorrana de Fotografia, i SAC), la plataforma ha anat augmentat el nombre d'entitats, amb Cineclub de les Valls i Velles Cases Andorranes, Esbart Santa Anna i Fundació Amics dels Orgues de les Valls d'Andorra, i enguany amb l'Associació Sociocultural Averroes i Promodansa. Cada any per Sant Jordi s'ha editat la litografia commemorativa, a càrrec de diferents artistes del país, a l'estand de la Fira del Llibre; dues exposicions, una trobada d'escriptors, una escultura dedicada a Mossèn Cinto Verdaguer; des del 2001 s'han lliurat els Premis Àgora Cultural a personalitats que han

aportat el seu saber i la seva obra a favor d'Andorra en les seves diferents trajectòries (Cebrià Baraut, Sergi Mas, Maria Canalis, Josep Alsina, Jaume Puig, Joan Rosanas), i s'han editat 4 números de la revista d'Àgora Cultural. Un bagatge que per si sol ja justifica l'existència i la continuïtat de la plataforma.

Cultura no és tanmateix una activitat limitada i reservada als erudits, i tancada a la resta de la gent del carrer. Cultura és el conjunt de les coneixences literàries, històriques, científiques, artístiques o de qualsevol altra mena que cada persona posseeix com a fruit de l'estudi, de les lectures, o de l'experiència pròpia. Per tant, la cultura engloba també el conjunt de coneixements, formes de vida i tradicions, tant materials com espirituals, que fan característic un poble, una societat i fins i tot la humanitat sencera. I per aquesta raó ens implica tots, tant els que formem part d'entitats que promouen i donen suport a activitats culturals, com qualsevol persona que integra aquest país i la resta del món.

Atès que una celebració també ens dona motiu per a poder reivindicar les mancances que s'hi troben a faltar, voldria aprofitar aquest moment per concretar tres aspectes que, al nostre entendre, necessiten ser millorats:

1. La cultura de base requereix més suport institucional:

- Caldria una Pàgina Web que fos un portal comú de cultura, per poder donar a conèixer més fàcilment i ràpidament el calendari d'esdeveniments de les entitats i evitar, en la mesura del possible, la coincidència d'actes al mateix moment.

- Caldria la subvenció a una part del funcionament en proporció a un percentatge del pressupost total (20%). Els comuns contribueixen a través de les seues socials a cobrir una part de la despesa. Si la cultura és en última instància competència del Govern, també ha de permetre que les entitats "funcionin" cobrint-ne part de les despeses, com es fa per d'altres entitats esportives i socials.

2. La cultura necessita igualment mecenatge privat, i no només d'entitats bancàries, que és evident que també, sinó de prohoms i particulars que apostin per la cultura i pels valors que aquesta aporta en tota societat avançada, creativa i rica.

3. Per una cultura cada dia més oberta, més plural, però també amb més autoestima del que ens és propi.

Poemari de Lluís Codina

El cípol triga a arribar

(11.1.1979)

Ha nevat una mica, aquesta nit.

*Cada soca i brancó,
tot cantal o terròs,
feixes, marges i corriols
d'aquest racó de món
tenien aquest matí
llur nom propi i sentit.
Era Aixovall,
no una postal.
L'ajustada pell
de la neu
li havia donat
detall i relleu,
realitat.*

*Tant de bo que em nevés tot per dins.
Ja faria amb uns flocs, quatre dits.*

*Poc a poc, la bufada del vent
va estripant el llençol neviscat
i confon veritat amb clixés.*

Ara tinc una mica de fred.

Cap d'any estrenat a l'àtic de Mariví. Sol solet de bon matí i coloms al terrat.

(1980)

*Si festegem el Cap d'any
-muntatge convencional.
Si diem: felicitats!
-tòpics tronats.*

*-No, noia, no. No sóc jo aquest malalt.
És que el viure tebi de l'any passat
no m'engresca per a l'entrant.*

Helena amb ginebra dibuixada.

(1980-2006)

*Esborrany per dibuixar
un retrat
meravellat:
La primera
meravella:
De cap cos mai no sabré
tan rotund i tan lleuger.*

*Segona:
Crinera encesa
tu ets.
Qui amb tu no es crema
no és.*

*Meravelles
a parelles:
En cap vida dos estels
m'han ferit tan cordialment.*

*I encara una altra:
A cada galta
l'abril t'esclata
boja magrana
meravellada.*

*Quinta o desena
el compte he perdut -:
els llavis molsuts
xops de cervesa.*

*Meravella
no darrera:
A cada rialla
ta dent trencada
el cercle quadra.*

Ets bruixa o fada?

Savina

(21.2.1980)

*Doncs bé, tindràs raó, Savina.
Prou anestèsia. El malaltís
de tota la vida
rebutja tebiors i gosa enfebrir.*

*Anit, al teu jaç,
m'has espellat
les moralitats.
A mossegades
m'has escorxat les escates
del seny i les rectes maneres.
Si enllaços cobeges
seré llavis ardits
i deliri de llengües.
Tot jo seré dits
abraonant-te els sentits.
Et vull més i més, rialla ardent, embogir.
Vull abismar-me, Savina, en ta balma pregona.
Vull ofegar-me a l'agònic panteix dels teus brams.
Vull enfollir indecent respirant ton alè.
Vull abusar-me a morir fet cendra en tes brases.*

*S'ha acabat la guerra galana.
Aquesta altra em sorprèn matusser
amb l'espasa a la baina, distret,
rovellada. Més
has estat tu qui l'ha declarada
i el teu rept serà qui em trempí l'arma.*

Vencedor / vençut, que la glòria em coroni de fenc.

Concurs d'escultura PREMI ÀGORA 2005

El motiu d'aquesta convocatòria va ser permetre l'elecció de dues obres destinades al PREMI ÀGORA 2005.

ÀGORA CULTURAL va atorgar enguany el PREMI ÀGORA a dues persones del món de la música en homenatge a la seva trajectòria dins de la societat andorrana.

El PREMI ÀGORA es va entregar a les persones homenatjades, juntament amb un pergamí signat pels presidents de les entitats d'ÀGORA CULTURAL, durant un acte públic que va tenir lloc el 19 de desembre de 2005.

Bases del concurs:

1. Els treballs presentats han de ser inèdits i de temàtica lliure.
2. L'obra escultòrica que s'entregarà a cada persona homenatjada ha de ser de dimensions reduïdes (format de maqueta).
3. Entre els treballs presentats se seleccionaran dues obres, sense perjudici que siguin del mateix autor.
4. Per participar en el concurs, els artistes han de fer arribar les seves obres al secretariat d'ÀGORA CULTURAL (Centre Cultural La Llacuna d'Andorra la Vella, despatx, núm. 4) abans del dia 18 de novembre del 2005, amb el currículum professional i les dades personals (nom, cognom, adreça i telèfon) dins d'un sobre tancat.
5. El jurat que seleccionarà el treball guanyador estarà format pels representants de les entitats que formen ÀGORA CULTURAL.
6. L'artista de cada obra guanyadora rebrà un premi de 600 .
7. El jurat pot declarar desert el concurs en cas que consideri que cap de les obres no reuneix la qualitat suficient o que no s'adequa a l'interès previst.

Els representants de les associacions que formen ÀGORA CULTURAL es van reunir el dia 21 de novembre de 2005 per escollir les obres més adients, que van resultar ser les obres de Joan Canals i de Mercè Ciàurritz (Pentagrama). Àgora Cultural agraeix la participació de tots els artistes que van presentar obra al concurs i que fa palès en les imatges que acompanyen aquest text.

Mercè Ciàurritz

Rafael Contreras: Inspiració

Rafael Contreras: Sense títol

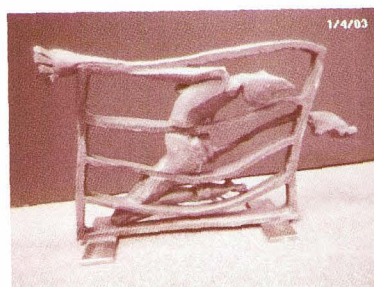
Àlvaro Araujo:
Cap de dona.
Talla de fusta
policromada

Joan Canal

Yvette Groslimond: El gran ballari Nureiev interpretant el "Pierrot Lunaire" de Schönberg

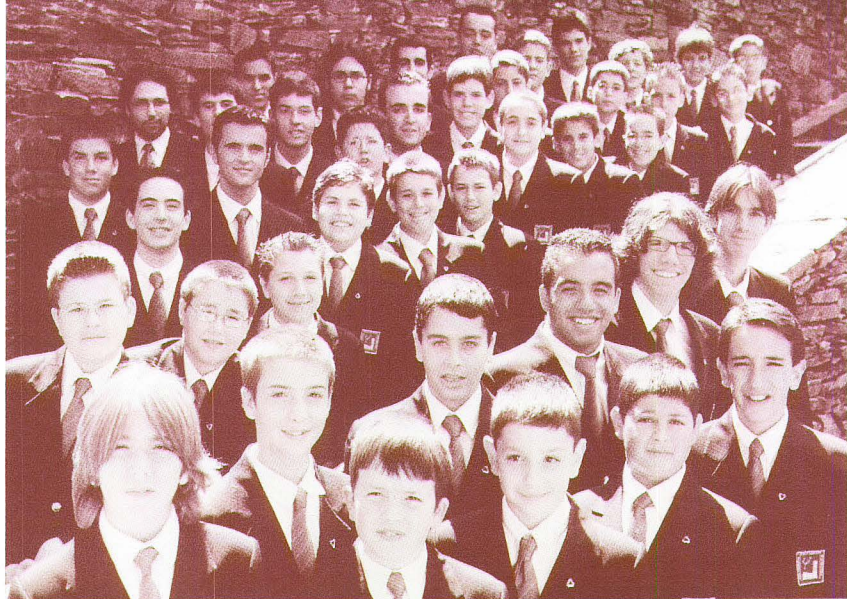

Mercè Ciàurritz

Àlvaro Araujo: Cap de dona.
Talla de fusta policromada

Per Catherine Métayer
Directora dels Petits Cantors d'Andorra

El Cor Nacional dels

Petits Cantors d'Andorra

El Cor Nacional dels Petits Cantors d'Andorra, fundat el 1991 pel Comú d'Encamp, el Govern d'Andorra i l'entitat privada Banc Internacional-Banca Mora, és una de les formacions corals infantils més importants d'Europa. El cor de veus mixtes format per 50 nois de 7 a 23 anys és dirigit pel seu cap/fundador Catherine Métayer. A més d'una formació musical de molt alt nivell destinada als joves alumnes que inclou curs de tècnica vocal, solfeig i piano, el Cor Nacional dels Petits Cantors ofereix la possibilitat de representar amb orgull el país en cerimònies oficials polítiques i religioses, i de participar en manifestacions musicals prestigioses.

Habitualment acompanyat per l'organista Ignasi Ribas Taléns i el pianista Luc-Olivier Sánchez, el Cor té com a objectiu il·lustrar i defen-

sar la música vocal religiosa i profana. El seu repertori eclèctic es mou des de les polifonies de l'època barroca a la música contemporània i la comèdia musical, de les obres a capella a les partitures simfòniques. Això fa palesa la seva capacitat d'adaptar-se als estils més diversos i a les expressions corals més extenses.

La seva màxima és posar-se al servei de les persones aportant-los, amb una esperança renovada, els missatges de joia, de pau, d'amor i de fraternitat que els grans compositors han deixat en les seves obres. Posar-se al servei de l'església i cantar la lloança de Déu. Ser cantor del Cor Nacional és també estimar el país i ser-ne un digne ambaixador arreu del món.

El Cor ha actuat per tot Europa (Espanya, França, Portugal, Àustria, Alemanya, Polònia, Itàlia, Bèlgica i Luxemburg), a l'Àfrica del Nord,

a Amèrica del Nord (Canadà i Estats Units), així com a la Martinica i a Guadalupe. Amb quasi 15 anys d'existència, el Cor Nacional dels Petits Cantors d'Andorra han acumulat força gravacions discogràfiques. Han tingut l'honor d'acompanyar diverses figures internacionals del cant com Montserrat Caballé, Montserrat Martí i el tenor Jaume Aragall que els ha acompanyat. Han estat dirigits igualment per Ignacio Yepes, Stéphane Cardon i l'Orquestra Nacional del Capitole de Tolosa, així com per Gérard Claret i l'Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra. Entre els antics Petits Cantors s'hi troba el baríton Marc Canturri, que triomfa actualment en els escenaris lírics europeus i per al qual es perfila un brillant futur artístic. |

Per Mossèn Jordi Miquel Benavent

En agraïment al senyor

Isidre Marvà

En la dècada dels cinquanta arribava a la Seu d'Urgell un músic. S'ubicava al carrer Santa Maria, avui carrer dels Canonges. Es deia Isidre Marvà. Començava a fer classes de música, cosa realment insòlita. La Seu ha esta sem-

pre el centre de grans músics, tant històrics, com Brudieu, com actuals —nosaltres encara els recordem— com Mn. Marfany, Mn. Comes, Mn. Vives i un llarg etcètera, tots ells sacerdots. Però que un seglar impartís classes musicals era un fet anecdòtic i inusual. Va engrescar un sector culte de la societat urgel·litana (urgel·lenca?). L'Ajuntament donava beques per a aquells que volguessin estudiar, fet que palesava l'interès que anava despertant aquell mestre novell.

El meu germà i jo vam ser un dels que es van aprofitar d'aquestes beques. I començàvem a estudiar l'art musical, que contenia un pla ben

establert de progrés, avalat pel Liceu de Barcelona.

Jo entrava a estudiar al seminari de la Seu, i allí, ensems, començava a dedicar-me a l'estudi del solfeig i el piano. Però continuava amb el senyor Marvà, el meu estudi musical, perquè consideraven els meus pares —jo encara era petit— que el pla d'estudis que ens oferia era un pla metòdic, progressiu i que culminava amb un títol, que venia a ser universitari.

Al seminari era molt important l'esforç que feia el Sr. Bisbe, perquè no ens faltés uns estudis musicals, convençut com estava que la música era una part molt important de la formació del

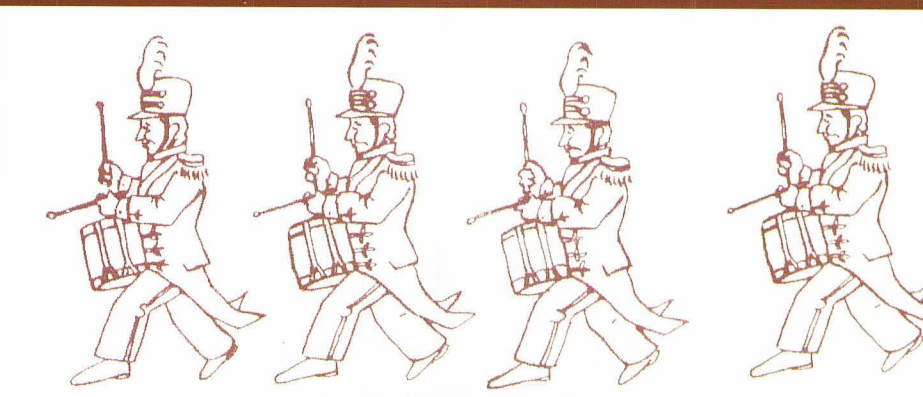
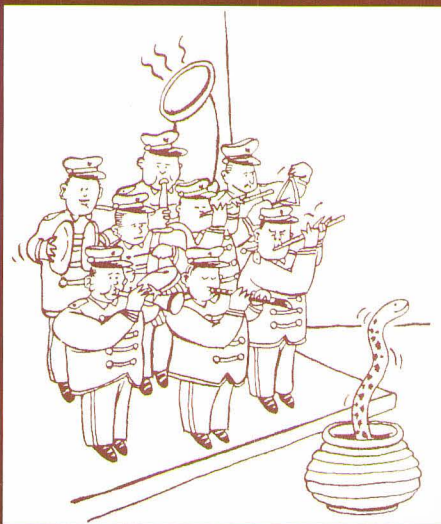
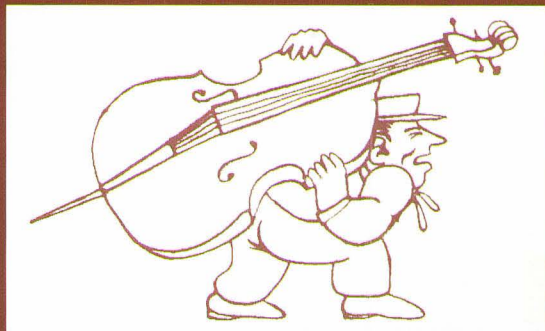
Acudits Musicals del dibuixant valencià Vicent Ferrer Azcoiti

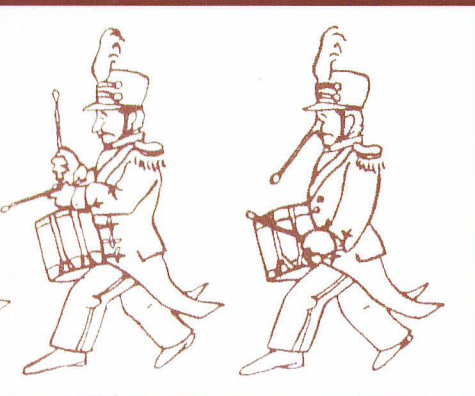
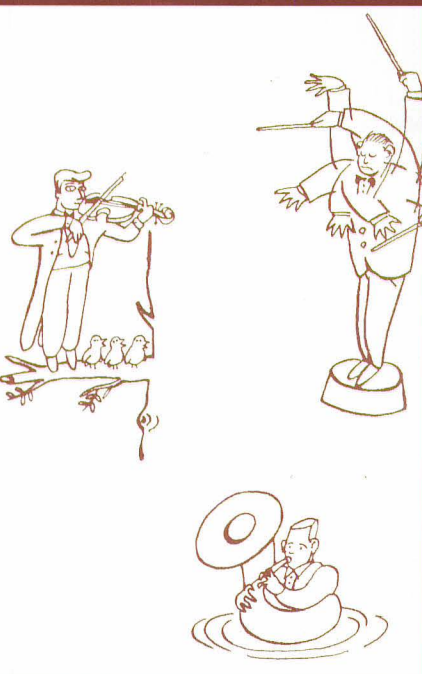
seminarista, de cara a una major dignitat del culte —gregorià, polifonia i orgue— que des de sempre ennoblia les cerimònies eclesials. Ensem amb l'Església entrava amb sintonia en el món de l'art i de la música i l'elevava a una altura insuperable. Podem posar innumerables exemples que han farcit el món artístic de música religiosa, com ara Bach, Cabanilles, Correa de Arauxo i tants i tants compositors organístics i polifònics d'arreu d'Europa. Però l'estudi de música al seminari, tot i que teníem bons professors —encara recordo la possibilitat que ens oferia Mn. Vives d'estudiar harmonia—, no era sistemàtic ni ben planificat. És clar que obeïa a l'interès que no hi hagués cap alumne que quedés despenjat d'un accés a la música i d'uns estudis suficients per a la seva tasca pastoral.

Aquesta planificació i l'oportunitat i la tècnica necessària per a tocar les obres més grans de la música, Chopin, Beethoven, Mozart, etc., les oferia l'escola que havia fundat el senyor Marvà.

Recordo que cada any fèiem un concert, tots els alumnes, i en ell no tocava el mestre. Un dia li vam dir que ens oferís l'audició d'una peça musical. Immediatament sonava *L'Amor brujo* de Falla. Una meravella de tècnica i d'interpretació. Havia estat concertista de piano, oferint un repertori ibèric arreu d'Europa. Finalment, cansat dels viatges i de la pressió dels concerts, es va establir a la vora del poble natal de la seva esposa, Prullans, a la ciutat de la Seu d'Urgell. De la seva tasca se n'han beneficiat molts alumnes urgellencs i andorranos. Em deïa la meua professora d'orgue, la prestigiosa organista Montserrat Torrent, "has tingut un bon professor".

És bo que tots, tant els que ens hem beneficiat dels seus ensenyaments com tots els que han vist la labor musical competent, il·lusionada i incansable que ha desenvolupat fins als seus vuitanta i escaig d'anys, li retem un pòstum homenatge. Gràcies, senyor Marvà!

Per Ignasi Ribas Taléns
Professor Superior d'orgue
Director artístic de la Fundació Amics
dels Orgues de les Valls d'Andorra

La pedagogia de l'orgue a Andorra

A Andorra ja hem fet realitat la realització periòdica de concerts a càrrec d'organistes de prestigi (Cicle Internacional d'Orgue) i cursos anuals de projecció internacional (Acadèmia d'orgue contemporani).

No obstant, des de la seva creació l'any 1999, la Fundació Amics dels Orgues de les Valls d'Andorra ha anat realitzant un treball paral·lel de sensibilització sobre la necessitat i la importància pedagògicomusical de comptar amb una Aula d'orgue.

La creació d'una Aula d'orgue tindria com a objectiu prioritari facilitar l'aprenentatge de l'orgue als joves andorrans, i institucionalitzar unes classes d'orgue que ja són realitat des de fa cinc anys a nivell particular.

Idealment, l'Aula d'orgue deuria d'estar vinculada, com una oferta pedagògica més, a alguna de les institucions musicals d'Andorra, aprofitant la presència al nostre país d'un dels millors instruments dels Pirineus. Fins ara, els intents d'obrir noves possibilitats en aquest sentit als estudiants de música a Andorra han resultat infructuosos. Des de la Fundació oferim encara la possibilitat d'unir esforços amb d'altres institucions per fer realitat aquest projecte pedagògic.

Des del punt de vista pedagògic, l'estudi de l'orgue implica el coneixement i la pràctica amb instruments de molt diversos estils, i és especialment complex pel fet que la seva bibliografia musical és de les més ingents del repertori instrumental, fruit de vuit segles de producció.

Per al futur organista, arribar a aquesta versatilitat interpretativa és difícilment possible si les classes d'orgue es limiten a un sol instrument, sempre necessàriament vinculat a una estètica

molt concreta. En aquest sentit, a Andorra, gràcies a la constant dedicació en pro del món organístic portada a terme per la nostra Fundació, crec que podem arribar a gaudir d'una infraestructura pedagògica òptima, mitjançant el gran orgue de Sant Esteve d'Andorra la Vella. Amb aquest instrument com a centre i amb el complement dels altres existents a Escaldes-Engordany i a la Massana (que serà una realitat el 15 de desembre d'enguany), els estudiants ja poden apropar-se amb propietat als diversos estils organístics.

L'Aula d'orgue, doncs, centrant el seu espai pedagògic a l'església de Sant Esteve d'Andorra la Vella, estaria oberta a d'altres espais on poder gaudir d'uns altres instruments de diferents estils adaptats als diversos repertoris de l'orgue.

Detallar en aquest petit article els objectius pràctics i teòrics, les activitats complementàries, així com el mètode pedagògic proposat per l'Aula d'orgue seria llarg en excés.* El pla d'estudis de l'Aula d'orgue està enfocat per un període de sis anys. Amb el nostre pla prepararem els deixebles als accessos de grau superior dels diversos conservatoris d'Espanya, deixant oberta la possibilitat d'optar per d'altres conservatoris europeus. I mentre a Andorra es pugui gaudir de l'ensenyament d'estudis superiors de música, un alumne que superi aquests sis nivells pot presentar-se molt dignament a les proves d'un conservatori superior a l'estranger.

*Si teniu interès per conèixer el pla pedagògic i la programació d'estudis podeu escriure a la nostra adreça electrònica: faovand@hotmail.com

Per Jordi Porta

L'Escola de música del comú d'Encamp

El departament de cultura del comú d'Encamp ofereix cursos de música adreçats a infants a partir de 6 anys, nens i joves de la parròquia.

Sempre amb la idea de gaudir fent música, l'objectiu d'aquests cursos és iniciar en l'experiència musical els més petits i aprofundir en els aprenentatges els qui ja tenen coneixements en aquest terreny.

Els cursos s'imparteixen al centre cultural *La Valireta* i s'estructuren en grups reduïts d'un màxim de cinc alumnes, que hi assisteixen dos cops per setmana. Durant aquest espai de temps es treballen principalment continguts procedimentals basats en la creació musical, l'audició i la interpretació. La motivació dels alumnes és fonamental per des-

pertar el seu interès i la seva sensibilitat. Per això, les activitats que es proposen són diverses i s'adapten als interessos, a l'edat i al nivell d'aprenentatges de cada alumne.

Per als més petits les activitats estan sovint basades en el joc, són variades i intenten despertar el seu interès pel món musical. És l'objectiu que pretenen activitats com la dansa, el cant, l'audició d'obres, la interpretació del piano i d'instruments de percussió o la creació musical amb programes senzills d'ordinador. Tot això sense deixar de banda la iniciació al llenguatge musical.

A mida que avancem en l'edat, és necessària la consolidació d'unes bases que permetin a l'alumne continuar construint el seu coneixement i cursar estudis musicals posteriors si així ho desitja. D'aquesta manera, els ensenyaments se centren en l'estudi més aprofundit del llenguatge musical, en la interpretació del piano com a instrument principal i en el domini de la veu en el cant col·lectiu i individual.

Tots els continguts treballats a l'aula tenen una projecció directa en els dos festivals que s'organitzen: el de Nadal i el de final de curs. Els alumnes han de presentar una o diverses actuacions en públic, que ells han pactat prèviament amb el professor. Això dona valor i significat als seus aprenentatges, i la motivació per aconseguir els objectius marcats és molt més important. La valoració i el reconeixement del públic per la consecució d'una fita fa sentir a l'alumne una satisfacció personal única que va més enllà dels coneixements purament adquirits a l'aula.

La col·laboració en actuacions conjuntes amb d'altres escoles de música i dansa del país és freqüent. Els alumnes intercanvien experiències i uneixen els seus esforços per aconseguir un resultat global que combina disciplines, com ara el piano, amb la dansa o la veu.

L'escola de música del comú d'Encamp es consolida any rere any i esdevé un referent per l'aprenentatge de la música a la parròquia. |

Per Josep Maria Escribano i Casaldàliga

26 anys fent música

L'Institut Andorrà d'Estudis Musicals: vocació i passió per l'ensenyament.

Era el març de 1980, ara farà 26 anys, quan un somni llargament acariciat al Principat es feia realitat. El 16 d'aquell mes obria les seves portes l'Institut Andorrà d'Estudis Musicals. Unes modestes instal·lacions al Jardí Valira van ser l'inici d'un projecte al que s'hi sumaven, i sumarien més endavant, professors particulars de música que, fins aquell moment, impartien les seves classes de manera aïllada i en diferents parròquies.

El Comú d'Andorra la Vella va tenir l'encert i la sensibilitat de creure i apostar en aquella iniciativa, que ben aviat donaria els seus fruits en forma d'un alumnat il·lusionat i motivat en rebre lliçons de música d'una manera reglada, i amb un professorat desitjós de formar part d'un equip i d'un conservatori de característiques molt semblants a les dels països veïns.

Naturalment, l'Institut de seguida va créixer i ben aviat els espais del Jardí Valira van fer-se insuficients; de manera que, un cop enllestida la plaça del poble de la capital, s'inauguraven nous locals, més grans i més ben condicionats, amb la sort afegida de disposar d'una sala d'actes on

fer-hi concerts i audicions. Una sala que, per cert, en breu serà remodelada per donar-hi molta més cabuda i alhora oferir-hi espectacles de gran format, actualment impensables.

L'any 2004, l'IAEM torna a canviar d'emplaçament. Ara estem ubicats, força millor encara, a les plantes quarta i cinquena de *La Lacuna*, Centre Cultural, igualment al bell mig d'Andorra la Vella. Mal aniríem si no creixéssim; així ho estem fent des de fa 26 anys i així pensem continuar. El curs passat acollíem, gràcies als nous equips, nens i nenes de 5 anys. Feia molt de temps que desitjàvem complaure pares i mares que ens demanaven contemplar aquesta edat; avui podem fer-ho perquè tenim el professorat qualificat i els espais que reclama aquesta parcel·la pedagògica.

Però l'IAEM no només es un projecte acadèmic i educatiu. Des del començament ha estat un dinamitzador cultural del país. Han nascut d'altres iniciatives artístiques, s'han creat activitats derivades de l'afició generada a les seves aules. Sense anar més lluny, la *Temporada de Música i Dansa* n'és una prova, ja que neix de la inquietud propiciada per un conservatori que hi ha contribuït decisivament formant amants de la música que omplen, concert rere concert, la Sala d'Actes d'Andorra la Vella.

En un quart de segle, més de tres mil alumnes,

joves i adults, han passat per les seves aules. Molts d'ells son avui reconeguts professionals que toquen en orquestres o donen classes en el propi IAEM, en escoles o d'altres centres docents. I també s'hi ha format més d'un reputat solista, per bé que la gran majoria siguin, com hem dit abans, melòmans que gaudeixen molt millor de la bona música pel fet d'haver-ne estudiat.

Avui Andorra es un referent internacional en alguns dels seus esdeveniments culturals. Hem de pensar però que tot això no és producte de la casualitat sinó dels projectes consolidats, del nivell dels responsables que els tiren endavant i dels recursos que s'hi esmercen. És només amb l'esforç i la il·lusió de tots plegats que les iniciatives cristal·litzen. Amb 26 anys d'història, l'IAEM és un exemple palpable del que acabem de dir. El mes de setembre passat, amb un concert extraordinari, l'Institut commemorava el seu 25è aniversari. Amb la col·laboració d'una orquestra belga, que va voler acompanyar-nos a l'efemèride, el conservatori d'Andorra la Vella palesava la seva ferma voluntat de seguir formant músics i amants de la música. Aquesta és la feina que tenim encomanada per tota la societat andorranca, que fem i seguirem fent amb el mateix esperit de servei del primer dia: com aquell 16 de març de 1980. |

Per Roser Palomero i Vendrell
Directora de l'Escola de Música Harmonia

L'Escola de música Harmonia

L'escola Harmonia va ser creada per orientar i donar a conèixer als alumnes la importància que la música pot tenir dins l'àmbit de l'educació i, a més, difondre la música dins i fora de les nostres fronteres mitjançant l'orquestra que porta el mateix nom de l'escola, sempre formada per alumnes del centre, fent així de gran ambaixadora musical del nostre país i particularment d'Escaldes-Engordany; igualment, fent intercanvis amb diferents formacions i escoles, creant concursos i representant el nostre país fora d'aquest.

A l'Escola Harmonia es passen anyalment exàmens confeccionats per la prestigiosa *Associated Board of the Royal Schools of Music* de Londres, capital des d'on els examinadors es

desplacen cada any a Escaldes per realitzar les proves; la prova escrita es fa a la sala d'Actes del Comú d'Escaldes-Engordany i la pràctica a la mateixa escola Harmonia.

L'escola que ha format l'Orquestra Harmonia ha recorregut durant molts anys diferents països d'Europa difonent la música d'un lloc a l'altre, destacant importants premis, particularment el d'Irlanda amb la Copa d'Europa. També s'han gravat 4 CD. Un d'ells, *Farcellet de Music*, per encàrrec del Comú d'Escaldes-Engordany per felicitar el Nadal del 1997 a tots els escaldencs.

El 2004 també vam tocar conjuntament amb l'orquestra de la ciutat d'Osimo (Itàlia). Alguns alumnes de l'escola i jo mateixa vam integrar aquesta formació italiana que es va produir davant el Sant Pare Joan Pau II. L'acte va ser organitzat i dirigit des del Vaticà i la RAI (Televisió Italiana).

He de ressaltar que des de l'escola s'han anat creant les activitats següents:

—El Concurs Internacional de Piano d'Escaldes-Engordany "Premi Principat d'Andorra", gaudint d'Alicia de Larrocha com a Presidenta d'honor; així mateix, des de fa dotze anys que cada

mes de novembre hi ha una fita a assolir a Escaldes-Engordany, per promoure musicalment, aquesta vegada amb el piano, grans promeses vingudes d'arreu del món. El concurs està patrocinat per la BPA i el Govern d'Andorra.

—Des de fa vuit anys, i durant deu dies del mes de juliol, s'organitza l'Escola d'Estiu de Música i Dansa, que inclou diferents assignatures i dansa; hi participen professors de molt renom musical dins les seves matèries, els quals vénen acompanyats d'un gran nombre d'alumnes per passar uns dies a Escaldes-Engordany mentre estudien i practiquen.

Aquests dos esdeveniments estan organitzats conjuntament amb el Comú d'Escaldes-Engordany.

A poc a poc, l'escola Harmonia ha anat fent i creant tot el que li ha estat possible des d'unes dependències particulars i, per millorar, pot controlar, englobar i donar a conèixer diferents estils musicals per a petits i adults. Tant és així que comencem l'ensenyament musical a partir dels tres anys, iniciant d'aquesta manera els més petits en un llenguatge i un instrument musical.

Per Sergi Mas. Aixovall

Intent optimista de parlar d'art

En un dels darrers números de l'excel·lent revista *El Temps d'Art*, l'editorial al que dona el to de la publicació s'encapçala amb una reflexió clàssica però inhabitual en temes d'art, diu: "Enfrontar-se a una pàgina en blanc resulta d'entrada una gosadia; una vegada tacat el paper, no hi ha marxa enrere".

És el que presumptes escriptors, dibuixants i pintors en diuen el terror al blanc; bé doncs, potser és aquest el meu cas o també és possible que els àtoms del paper que faig servir tinguin ions negatius, el que fa que intentar escriure un article d'opinió sobre l'art, i aquí, sigui un intent agosarat.

La primera intenció era la d'investir una vella ambició, treballar sobre l'art de la tipologia, tema ben actual arreu, tot sigui dit; però tot ha estat començar com adonar-me que l'intent ja

no és que fos massa agosarat, sinó que fins i tot és desmesurat. Cal investigar, documentar-se i sobretot dedicar-hi temps, molt de temps, factors que fan impossible ara per ara poder portar-ho a terme, encara que sigui en forma d'un breu esbós.

Després, i com a conseqüència de la lectura d'un dels sempre saborosos espais d'en Jordi Coca, articulista del diari *Avui*, en què feia una crítica de les tendències museístiques en l'art contemporani de Catalunya, tendències que a vegades resulten absurdes i àdhuc aberrants, m'ha suggerit extrapolar-ho a Andorra i estirar del fil d'una temàtica tan laminerera, i el paper començà a emborronar-se alegrement quan, ai las! m'adono que no m'és possible continuar, per la senzilla raó que a Andorra no tenim museus d'art contemporani, de manera que el paper torna a quedar en blanc.

Avui, a l'obrir la bústia i retirar el correu —som a la meitat del mes de gener—, m'he trobat amb la nadala que amablement em fan arribar els M. I. Síndic i Subsíndic des de Casa de la Vall; és la reproducció d'un quadre, ben notable per cert, d'una pintora jove; penso que es una de les artistes estadants dels tallers de La

Massana, sota els auspicis del Ministeri de Cultura de Govern. Aquest fet m'ha alegrat i m'ha fet adonar de la saludable irrupció d'un esplet de noves generacions d'artistes ben nostres, gent preparada amb condicions i vocació, potser amb esperit de sacrifici? M'indigno que cap ja no és autodidacta —encara que en realitat ningú no és del tot autodidacta—, i és plaent de veure el nivell de qualitat que s'assoleix i de com a poc a poc van disposant d'espais per donar a conèixer el seu treball, no solament en el clos tancat, a vegades asfixiant i endogàmic del nostre petit país, sinó que s'internacionalitzen, i no sempre de la mà paternal, de les institucions oficials; n'és un exemple la feina promocional que duu a terme, entre d'altres, la galeria Pilar Riberaygua a través de l'emblemàtica sala d'exposicions i de la seva Fundació-Centre Colònia per a artistes del món de Santa Colombe de Llenguadoc.

Si, tal com diu l'editorialista d'art valencià, una vegada tacat el paper no hi ha marxa enrere —i estic content que hagi anat així—, no sé per què estant tan content no somric.

Sergi Ríos Rius

Vaig néixer un 27 de desembre de 1976 a Vilanova i la Geltrú, una circumstància que m'ha marcat perquè, com si fos una premonició, és el dia en què es festeja el patró dels orfèvres i gravadors. Era un 27 de desembre de 1976 a la vora del mar, a Vilanova i la Geltrú, poble amb el qual mai no he perdut la relació, cosa que ha potenciat el meu bipolarisme (muntanya/mar), encara que la meva residència hagi estat a Andorra.

Al llarg d'aquests anys he tingut la sort d'estar amb artistes mestres gravadors com Manuel Viusà, Helena Guàrdia, Victòria Garrido, Pepa i Dom Oriol Maria Diví i Coll de Montserrat, Busqué (Llotja), etc.

Vilanova i la Geltrú (Barcelona) el 27 de desembre del 1976.

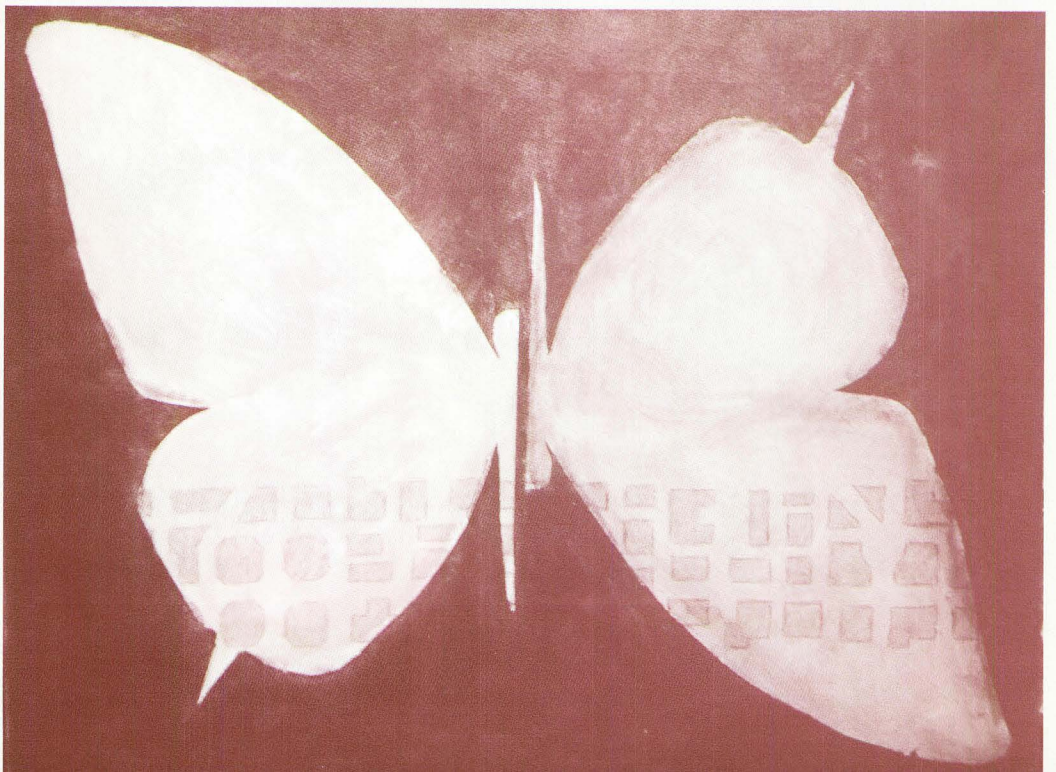
1992 i 1994: cursos de gravat a càrrec de Manuel Viusà

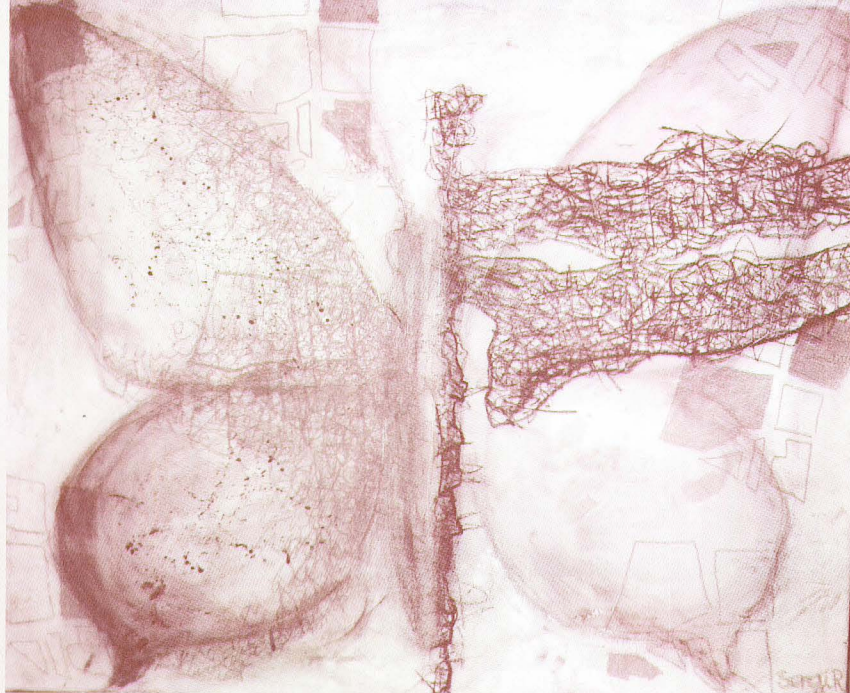
1994-1996: cursos de dibuix i pintura a l'Escola Comunal d'Encamp.

1997: ingrés a l'Escola municipal d'art i disseny de Vilanova i la Geltrú (procediments pictòrics i tècniques murals).

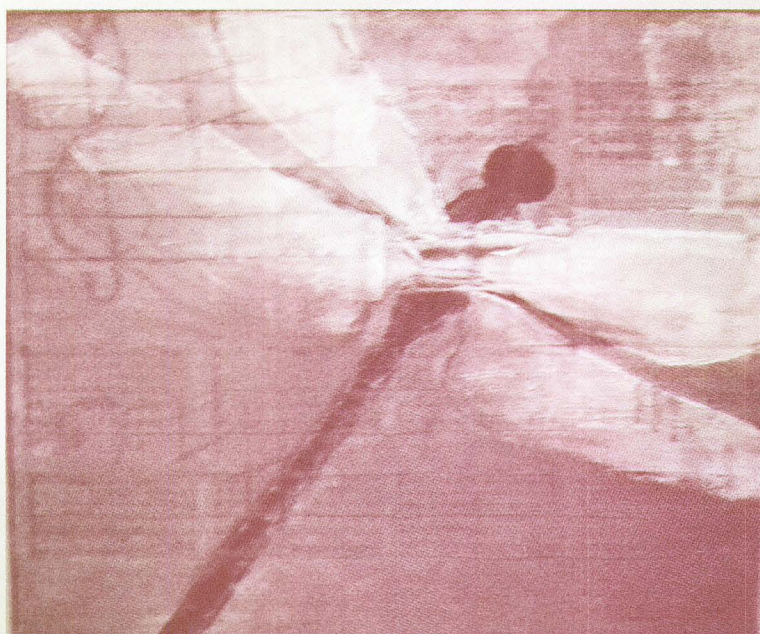
1999-2003: Arts plàstiques i disseny a "La Llotja" (tècnic superior). Estampació (gravat).

Des del 2001: Responsable del Centre de Gravats d'Encamp

Gravats

TREBALLS

Diverses participacions a la Mostra d'Art d'Andorra. Govern d'Andorra.

Diverses participacions a la Mostra d'Artistes d'Andorra. Comú d'Encamp.

1997 i 1999 Participació al Mini Print Internacional de Cadaqués.

1997 i 2002 Participació a Brossart Andorra.

1999 Exposició de gravats conjunta amb Marc Navarro (ceràmica) a l'Espai U de l'Escola d'art i disseny de Vilanova i la Geltrú.

1999 Exposició col·lectiva (València des de Andorra) a l'Ambaixada Espanyola a Andorra.

1999 Guanyador del Premi Manuel Viusà de gravat (Arts d'Andorra).

1999 Exposició conjunta amb Agustí Ríos. Sala d'exposicions Comú d'Encamp

2001 Guanyador del Premi Manuel Viusà de gravat (Art d'Andorra).

2001 Exposició col·lectiva de gravats Galeria Ootake (Japó).

2001 Exposició col·lectiva "La mar" al Centre cívic de la Barceloneta (Barcelona).

2002 Exposició Bar cafeteria Sunset (Vilanova i la Geltrú).

2002 Exposició col·lectiva a Aoya (Japó)

2002 Exposició col·lectiva "La Xarranca" al Cercle Artístic Sant Lluç (Barcelona).

2003 Exposició col·lectiva de gravat al Molí Paperer de Capellades.

2003 Exposició Bar Quim (Ordino)

2003 Exposició de pintures i gravats a la Sala d'exposicions del complex sociocultural d'Encamp.

2004 1r. Premi Sergi Mas (gravat)

2004 Treballa en els tallers de la Massana (Govern d'Andorra)

2005 Treballa en una sèrie de gravats sobre el conte *La rateta que escombrava l'escaleta*.

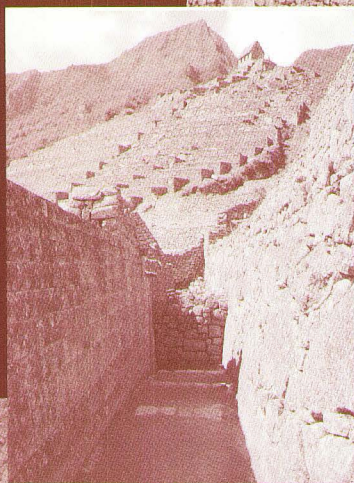
Treballs

Vistes entre la boira del conjunt arqueològic de Machu-Picchu des del recinte del recinte del vigilant.

A la part superior s'aprecia el recinte del guardià situat a la part alta del recinte.

El Machu-Picchu, avui

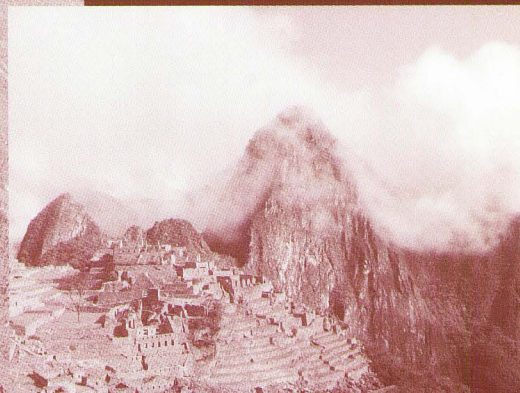
Machu-Picchu 27/9/2005
Joan Boix i Mireia Cuminal

Vista de recinte arqueològic de Machu-Picchu des del cim de Wayna-Picchu.

Machu-Picchu o muntanya vella. El 1528, l'imperi Inca començà el seu declivi. Una epidèmia acabà amb la meitat de la població, li seguiren les lluites internes i l'arribada dels espanyols amb Pizarro conquistant Cuzco, l'antiga capital inca. Durant la resistència davant els invasors espanyols la ciutat de Machu-Picchu fou cremada i abandonada. I no serà fins al 1911 que el professor nord-americà Hiram Bingham redescobreix científicament la ciutat.

El Parc arqueològic de Machu-Picchu es divideix en tres grans sectors, el sector agrícola, el

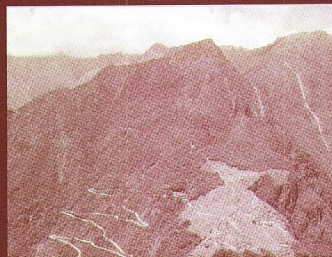

Recinte principal o zona residencial.

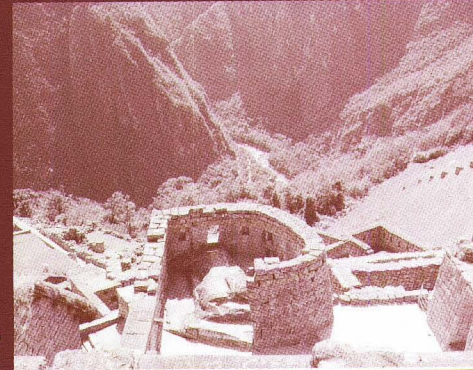

sector sagrat i el sector civil. Està format per 200 edificis de residència, amb temples, estructures d'emmagatzematge i altres edificis públics on hi vivien unes 1.200 persones. Té un disseny arquitectònic poligonal típic incaic. La majoria d'estructures es van construir amb blocs de granit esculpits i encaixats amb eines de bronze o de pedra; també polien la pedra amb sorra. Les cases es cobrien amb palla i les portes mantenien una forma trapezoïdal. Els inques cultivaven patates i blat, i feien ús de les terrasses per controlar el regadiu, els microclimes, reduir l'erosió del terreny i com a element estètic per ressaltar les seves construccions.

L'observatori astronòmic Intiwatana

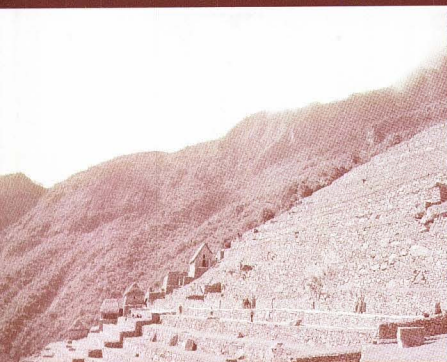

Camí de l'Inka

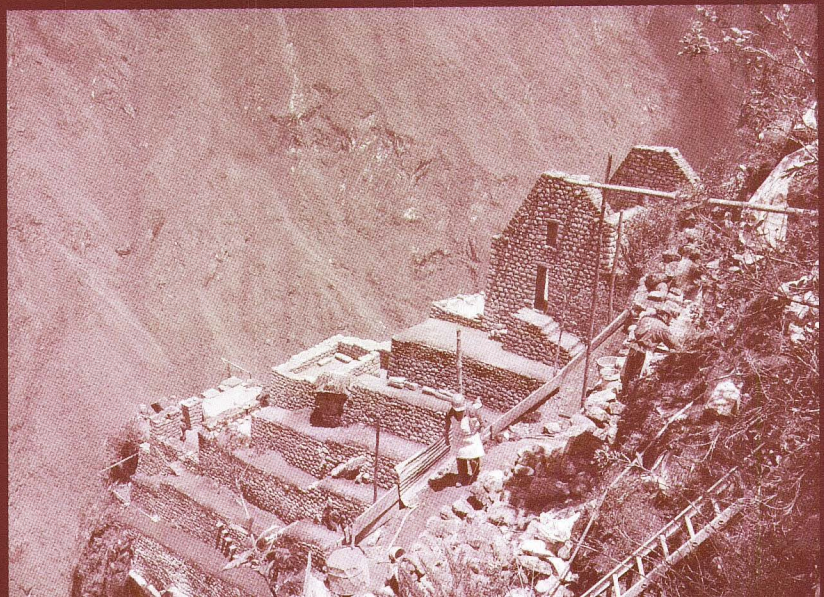

Torrassa o temple del sol.

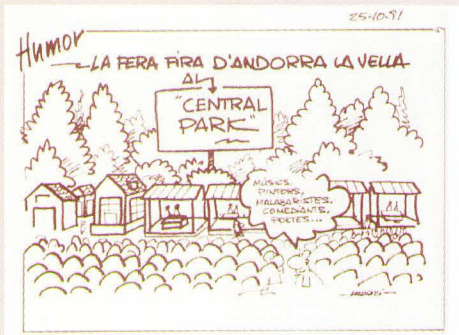
Obres de reconstrucció dels edificis situats a Wayna-Picchu.

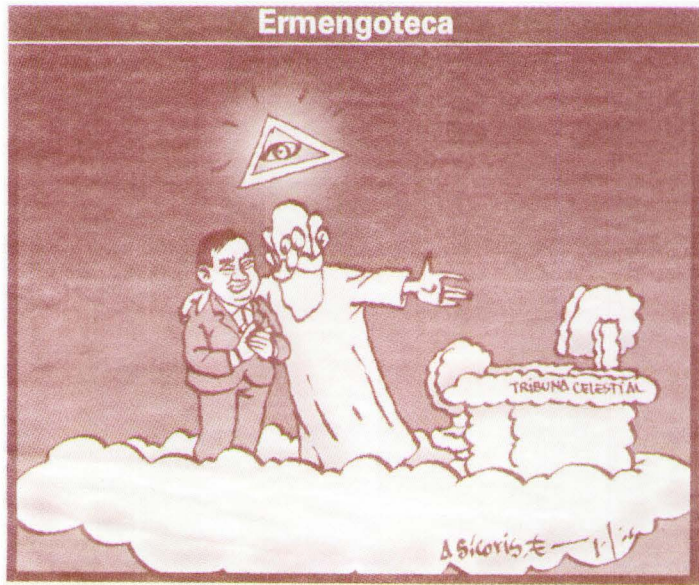
Sector agrícola, amb les seves terrasses de cultiu.

Presentem un recull d'acudits dels dibuixants Maurici i Raül de caire cultural.

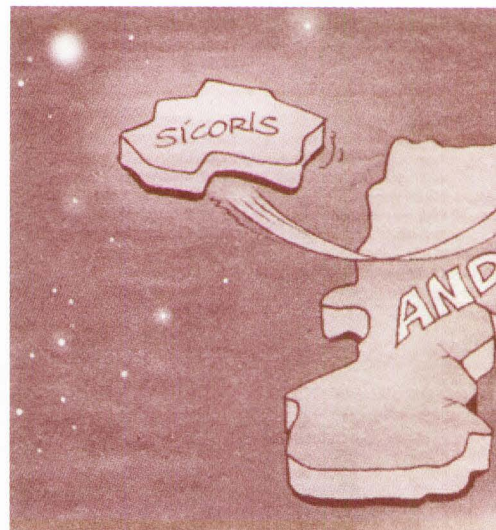

Homenatge a Rossend Marsol Sícoris

Homenatge dels dibuixants aparegut a la premsa

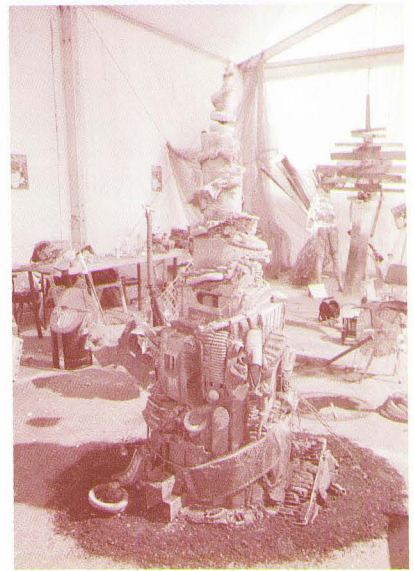
A la Nit Literària

Concurs de poesia ràpida
1er premi:
autor Arnau Pérez

Atents cretins!!
Que la vital pulsio
de la patacada
escomesa
m'és l'atracció
que emana el riure
de greu cinisme
-la meva condició-
emulsió de l'acritud
i la dolçor.

Perpetreu sobre mi.
Foteu-me amb pals.
Foteu-me pols.
Ni a la fi
ni en fals
sóc agredolç.

1r. premi de 600 euros con-
cedit per La Xarranca per l'o-
bra *La Torre de Babel* de
Pere Bort, Txema Rico i
Ricard Geladó de Manresa.

Ambient de treball

La fira de creació i reciclatge BROSSART inten-
ta donar a conèixer les possibilitats artístiques
dels materials que nosaltres mateixos, com a
societat, rebutgem. És interessant veure com
es desenvolupa la feina dels creatius des que
arriben dissabte al matí fins que presenten obra
acabada el diumenge cap a les 6 de la tarda.
Tan bon punt s'han situat en un dels llocs i han
deixat els estris, trien d'entre les deixalles
materials que creuen, o veuen, o intueixen els
serviran per a realitzar l'obra. Al llarg del dis-
sabte es van veient esbossos d'allò que seran
les obres del diumenge, però difícilment s'in-
tueixen les obres acabades del diumenge a la
tarda que sembla que hagin sorgit miraculosa-
ment de ves a saber on. Els materials que uti-
lizten són trossos d'electrodomèstic o l'elec-
trodomèstic sencer, retalls de fusta, retalls de
ferro, llaunes de pintura, de beguda o de ton-
yina, sabates velles, roba esquinçada i qualse-
vol cosa que normalment no sabríem què fer-
ne. També hi ha els creatius de petita obra o
accessoris; làmpades fetes amb ampolles d'ai-
gua o de llet, tauletes de centre amb roda de

La fira de creació i reciclatge **BROSSART**

Fratelli La Strada
(Itàlia-Andorra) Teatre i música tradicional europea

bicicleta i càmera de pneumàtic o amb el tam-
bor d'una rentadora, animals fets amb
pneumàtic o amb un radiador, braçalets fets
amb argolles de llaunes, arracades de pedres i
llavors, petites escultures fetes amb pinyols de
fruits i un llarg etcètera. La fira Brossart es con-
verteix igualment, durant gairebé dos dies, en
un punt de retrobament, de coneixença, d'in-
tercanvi. També hi ha temps per a la festa i així
dissabte al vespre havent sopat i sense deixar
l'envelat pràcticament per a res, comença la
música i algun espectacle més, com pot ser
mim, jocs malabars, ballet o teatre.

Paul Sessions(USA)
didgeridoo-percussions

Gadjo (UK/USA/DEN/FR/BELG)
Gipsy Jazz Klezma Ska

Menció especial per al senyor
Jaume Puig

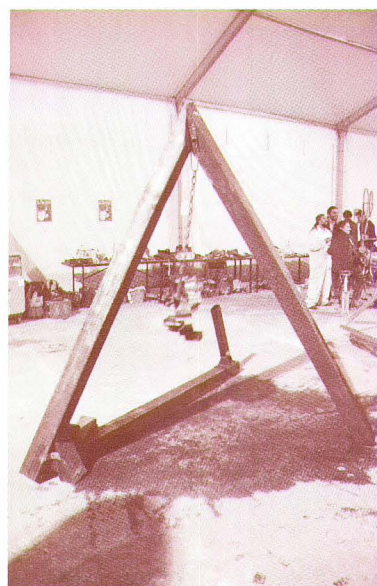

Moment de donar a conèixer els guanyadors.

El grup de premiats

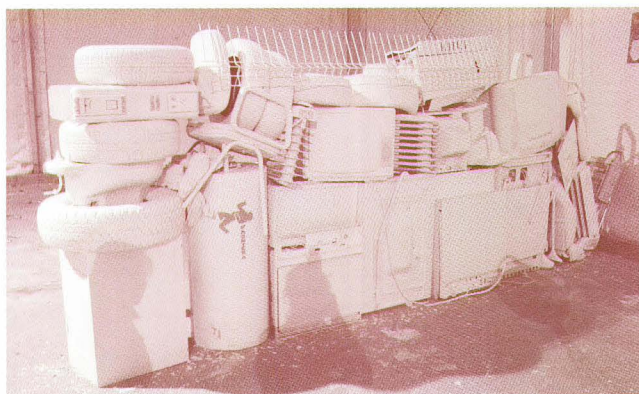

3r. premi de 180 euros concedit per Marquet Gourmeterie per l'obra *De com l'au Fènix ressurgeix del mar cap al cel* de Lluís Ribalta Coma-Cros de Barcelona.

4t. premi de 150 euros concedit per La Xarranca per l'obra *d'accessoris per a la llar de Jorge Díez Coaque de Barcelona.*

Per al diumenge a la tarda es convoca un jurat que donarà els premis prèviament anunciats. El balanç que es fa de tot plegat, amb les crítiques incloses, serveix perquè l'any vinent, mal-

2n. premi de 300 euros concedit per Ferros Marot per l'obra *Ceuta 05* d'Arnau Pérez Orobitg d'Andorra.

grat tots els inconvenients, tornem a tenir ganes d'organitzar aquesta fira que més aviat és una maratón d'art del reciclatge o de reciclar tot fent art. La fira de creació i reciclatge en la seva 9a. edició ha estat integrada a la 27a. Fira d'Andorra. Aquest fet ens ha estat favorable en el sentit que ens ha visitat molt de públic i per tant, s'ha donat a conèixer a una proporció de gent força més elevada que en d'altres edicions.

INSTITUT RAMON LLIBRENTANER
Fundació privada dels Centres d'Estudis
de Parla Catalana
Mas de la Coixa,
Rotonda Eix de l'Ebre, N-420 s/n
43770 Móra la Nova
CIF G-43725233
Telefon/fax 977 401 757

Homenatge a Esteve Albert, als 10 anys de la seva mort: presentació del número 4 de la revista Àgora Cultural

La Coral Sant Antoni

Àngels Mach, Juli Minoves,
Pere Miquel Fonollada i
Anna Ribera ygua

Aaron Ribas preparant els cartells a la parada de la plaça del Poble

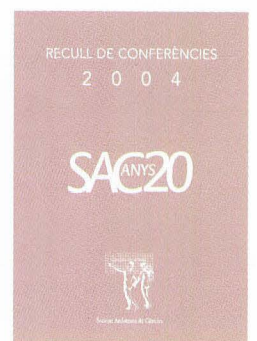
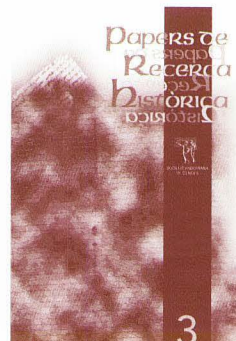
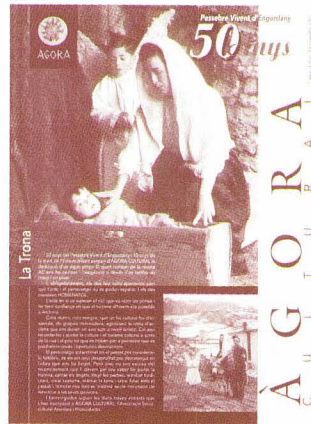
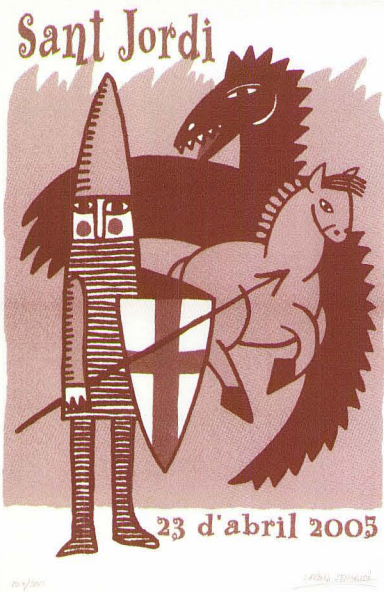

La visita de les autoritats a l'estand d'Àgora Cultural

Diada de Sant Jordi 2005

Nàtalia Senmartí autora de la litografia 2005

Febrer

Inici 22è Cicle conferències 2006, mensual (SAC)

Presentació llibre de conferències 2004 (SAC)

Lliurament de premis del concurs popular de Pessebres (CCC)

Lliurament del Premi Carles Sabater de música jove (CCC)

Març

Concurs de dansa Anapode (Promodansa)

Sortida "Carmen" (Promodansa)

Abril

Cinema en català (CCC)

Exposició i taula rodona a la Massana còmic, 10a. edició (SAC)

Presentació del llibre Escriptors d'avui, escriptors d'aquí (CCC)

Celebració de la Diada de Sant Jordi (Àgora Cultural)

Curs internacional de danses Pasqua 2006 (Promodansa)

Sortida a Barcelona "Giselle" (Promodansa)

Maig

IX Mostra de Teatre Jove a Andorra (CCC)

Presentació llibre de la 18a. Diada Andorrana de la UCE: Andorra i els seus veïns del nord (SAC)

Sortida "Tamara Rojo" (Promodansa)

Juny

XXXVII Jocs Florals Juvenils i XXX Jocs Florals Infantils (CALL)

Presentació del Premi Carles Sabater 2006 (CCC)

Flama del Canigó i Falles de Sant Joan (CCC)

Presentació del llibre de les 2s. Trobades Culturals Pirinenques: El Pirineu en xarxa (SAC)

Dia internacional de la Dansa (Promodansa)

Agost

VII Cicle Internacional d'Orgue del Principat d'Andorra i V Acadèmia Internacional d'Orgue Contemporani (FAOVA)

19a. Diada Andorrana a la UCE Prada de Conflent, dia 19: Els models de fiscalitat per a Andorra (SAC)

23a. Universitat d'Estiu (Govern)

Curs de Dansa Escola "Liquid Dansa" a AINA (Promodansa)

Setembre

Presentació revista d'Àgora Cultural núm. 6 (Àgora Cultural)

Presentació del llibre de les X Jornades de la SAC: La justícia, avui, a Andorra (SAC)

Octubre

Dia de la Cultura, (Àgora Cultural)

3ers Trobades Culturals Pirinenques a Organyà, dia 21: Models de Pirineu (SAC)

10a. edició Brossart, (LX)

Representació "El despertar de les aigües" (Promodansa)

Novembre

XXIX Nit Literària Andorrana, dijous 9 (CALL)

XII Jornades de la SAC. El futur del comerç andorrà (SAC)

Premi Internacional Carles Sabater (CCC)

Concurs nacional de Dansa d'Andorra (Promodansa)

Desembre

Lliurament Premis Àgora Cultural 2006, (Àgora Cultural)

Concurs popular de pessebres (CCC)

Presentació Papers de Recerca Històrica volum 4 (SAC)

Concert litúrgic a l'església de Sant Esteve (FAOVA)

PROGRAMA
Abril - Juny 2006A les 22h
al Teatre ComunalCineclub de les Valls
Centre Cultural La Llacuna
C/ Mossèn Cinto Verdaguer 4
AD500 ANDORRA LA VELLA
Tel. 353655 (Inès)

Data	Film	Director	Nacionalitat	Any
5 d'abril	 <i>Familia rodante</i>	Pablo Trapero	Espanya, França, etc.	2004
12 d'abril	 <i>La vida es un milagro</i>	Emir Kusturica	França-Sèrbia Montenegro	2002
19 d'abril ESPECIAL ANIVERSAR I	 <i>La vaga amb música en directe de DJ Min</i>	Sergei Eisenstein	URSS	1925
10 de maig	 <i>Señora Beba</i>	Jorge Gaggero	Espanya-Argentina	2004
17 de maig	 <i>Eros (3 episodis)</i>	M. Antonioni-S. Soderberg-Wong Kar-Wai	EUA-Itàlia-Hong kong-Xina-etc.	2005
24 de maig	 <i>Dentro de garganta profunda</i>	Fenton Bailey	EUA	2005
31 de maig	 <i>La pesadilla de Darwin</i>	Hubert Sauper	Àustria-Bèlgica-França, etc.	2004
14 de juny	 <i>Morir en San Hilario</i>	Teresa Mañà	Espanya	2005
21 de juny	 <i>The soul of a man</i>	Wim Wenders	Alemanya-EUA	2003
28 de juny	 <i>Flores rotas</i>	Jim Jarmush	EUA-França	2005

Premi Àgora Cultural 2005

**Dolors Bellera i
Gerard Claret**

